

Handläggare
Elin Olaisson
Peter Svensson
Lisbeth Westerlund

Till
Socialnämnden

Verksamhetsplan 2016 för Socialnämnden

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner budget med verksamhetsplan för 2016.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Tillståndsenheten definieras som resultatenhet verksamhetsåret 2016.
4. Socialnämnden redovisar omslutningsförändringar med 217,1 mnkr till kommunstyrelsen.
5. Socialnämnden beslutar om priser enligt tjänsteutlåtandet.
6. Socialnämnden fastställer plan för upphandling, system för internkontroll, internkontrollplan och jämställdhets- och mångfaldsplan enligt tjänsteutlåtandet.
7. Socialnämnden fördelar 31,8 mnkr till SHIS (Stiftelsen Hotellhem i Stockholm).
8. Socialnämnden beviljar HSO Stockholms stad 700 tkr, DHR Stockholmsavdelningen 150 tkr och SRF Stockholm 150 tkr för intressepolitiskt arbete.
9. Socialnämnden ger förvaltningschefen uppdrag att fördela utvecklingsmedel för sociala insatsgrupper 2016.

10. Socialnämnden ger förvaltningschefen uppdrag att fördela utvecklingsmedel för pilotprojekt skola-socialtjänst 2016.

11. Paragrafen justeras omedelbart.

Gillis Hammar

Förvaltningschef

Leif Fransson Alexandra Göransson Veronica Wolgast Karlberg

Avdelningschef Avdelningschef Avdelningschef

Innehållsförteckning

Inledning	5
1. Ett Stockholm som håller samman	7
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	12
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	31
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	33
2. Ett klimatsmart Stockholm	35
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	35
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	36
2.5 Stockholms miljö är giftfri	36
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	36
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	36
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	37
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	40
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	41
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	42
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	43
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	46
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	48
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	49
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	52
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	58
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	59
Uppföljning av ekonomi.....	61
Nämndens ekonomiska förutsättningar	61
Investeringar	64
Försäljningar av anläggningstillgångar	64
Resultatenheter	64
Betydande projekt som inte är investeringar	64
Omslutningsförändringar.....	64

Övrigt	64
Kvalitetsarbete.....	65

Bilagor

Bilaga 1 Sifferuppgifter begärda av SLK

Bilaga 2 Plan för upphandling

Bilaga 3 System för internkontroll

Bilaga 4 Internkontrollplan

Bilaga 5 Jämställdhets- och mångfaldsplan

Bilaga 6 Prislistor

Bilaga 7 Protokoll från förhandling enligt MBL § 11

Inledning

Kommunfullmäktige fastställde 19 oktober 2015 en ny långsiktig vision för staden – ett Stockholm för alla, Vision 2040. Visionen är utformad i enlighet med de mål för en hållbar utveckling som fullmäktige lagt fast i budget 2015 samt en förnyad analys av de långsiktiga trenderna för staden. Vision 2040 är, i likhet med budgeten, indelad i fyra huvudteman med samma utgångspunkter som kommunfullmäktiges inriktningsmål. Med utgångspunkt i denna långsiktiga vision kommer Stockholms stad att arbeta utifrån följande inriktningsmål under tiden fram till 2018.

1. Ett Stockholm som håller samman
2. Ett klimatsmart Stockholm
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

En stad som håller samman ger möjligheter för stockholmare att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Alla generationer ska garanteras trygghet, tillgänglighet och livskvalitet. De insatser som görs för barn och ungdom ska inriktas på att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn samma chans. Socialförvaltningen har en samordnande och övergripande roll och ska bidra till utveckling av socialtjänsten i staden och medverka till att invånarna får likvärdiga och lika tillgängliga insatser oavsett var de bor i staden. Socialförvaltningen ska verka för människors möjligheter till ökad självständighet. En likvärdig och hållbar socialtjänst av god kvalitet förutsätter också en analytisk hållning givet de olika förutsättningar och de olika målgrupper som finns inom respektive stadsdelsförvaltning. För att ge rätt förutsättningar för en likvärdig socialtjänst kan det finnas behov av riktat stöd och anpassade insatser i de olika stadsdelsförvaltningarna.

Socialtjänstens arbete bygger på kunskap. Evidensbaserad praktik (EBP) är en strategi för transparent beslutsfattande och ständigt lärande. Det innebär att den professionelle väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insats. Målet är att personer som fått insatser genom stadens socialtjänst har verktyg att hantera sin livssituation och att de kan leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar. Lokal systematisk uppföljning säkrar vidare kvalitetsutveckling. Syftet är att på sikt få bättre metoder för resultatuppföljning. Genom granskningarna som görs av inspektörerna på socialförvaltningen kan också utvecklingsområden identifieras.

Socialnämndens ansvarsområden delas in i ett stadsövergripande strategiskt uppdrag och ett stadsövergripande driftsåtagande.

De strategiska frågorna på stadsövergripande nivå är omsorg om personer med fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning, socialtjänstens barn- och ungdomsverksamhet, missbruksfrågor, ekonomiskt bistånd, budget- och skuldrådgivning, hemlöshetsfrågor, motverkan av våld i nära relationer och samverkan med ideella organisationer på det sociala området. Nämnden ansvarar vidare för stadsövergripande frågor rörande drog- och brottsprevention, tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol samt dödsboutredningar.

Det stadsövergripande strategiska uppdraget syftar till att stärka likställigheten inom staden bland annat genom riktlinjer för stadsdelsnämndernas handläggning, verksamhetsstöd och

utbildningsinsatser riktade till stadsdelsförvaltningarna samt uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet. Nämnden svarar även för stadens forsknings- och utvecklingsverksamhet inom socialtjänstens område.

Förvaltningens driftsenheter vänder sig till målgrupperna barn och ungdom, personer med funktionsnedsättning, vuxna med missbruksproblem, hemlösa, våldsutsatta samt personer som köper eller säljer sex. Verksamheten finansieras dels med anslag från kommunfullmäktige, dels genom intäkter från försäljning av tjänster till i första hand stadsdelsförvaltningarna.

Inom ramen för nämndens driftsåtagande finns ett stort antal egna verksamheter och upphandlade verksamheter, till exempel institutionsvård för vuxna, barn och ungdomar, familjehem, LSS-kollo, socialjour, enhet för hemlösa, kriscentrum för kvinnor, uppsökande verksamhet och akut- och korttidsboenden för hemlösa. Här finns också föräldrastödsprogram, utbildning för blivande adoptivföräldrar, alkohol- och narkotikarådgivning och familjerådgivning.

Cirka 120 ideella organisationer som erbjuder kompletterande verksamhet i linje med nämndmålen får verksamhetsbidrag eller projektbidrag.

Under socialnämnden finns tre politiska utskott – organisations- och föreningsutskottet, tillståndsutskottet och individutskottet samt ett funktionshinderråd.

Nedan lämnas några exempel på angelägna uppgifter för nämndens verksamhet under 2016 utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Ett Stockholm som håller samman

Pilotprojekt samverkan skola och socialtjänst förstärks med bland annat modeller för långsiktig uppföljning. Rapport till nämnden under 2016.

Översyn av tillsyn av tobak- och folkölsförsäljning genomförs.

En ny enhet tillskapas med ansvar för nyanlända invandrares initiala stödbehov samt mottagning av ankomstbarn.

Fortsatt utbyggnad av såväl asylboenden som PUT-boenden.

Fortsatt förstärkt bidrag till kvinnor- och tjejjourer.

Bostad Först övergår till egen regi under året.

Arbete för att minska hemlöshet och uppsökande arbete bland utsatta EU-medborgare samt nattlogi Vinternatt.

Skolfam utökas med två team under 2016.

Ungdomsjouren stärker arbetet med barn som vistas i Stockholms riskmiljöer och kartlägger ensamkommande barn som avviker.

Ett klimatsmart Stockholm

Minskad negativ miljöpåverkan ifråga om energianvändning, transporter, kemikaliehantering och avfallshantering.

Nämnden beaktar förslaget till nytt miljöprogram för staden och tar fram ny miljöhandlingsplan när kommunfullmäktige fastställt stadens miljöprogram 2016-2019.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Implementera prova-på-studier (efter beslut av kommunfullmäktige).

Möjligheten att bevilja extra försörjningsstöd till barnfamiljer under sommaren utreds.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Arbetet mot våld i nära relation ska stärkas. Reviderat program mot våld i nära relationer ska implementeras.

Fortsatt arbete med konsuppdeldad statistik samt analys av denna i syfte att jämställdhetsintegrera budgeten från 2017.

Fler enheter ska HBT-certifieras.

Fortbildning för att få en gemensam kunskapsgrund i genus, normkritik och intersektionalitet.

Utredningsmallar förstärks för att bättre beakta barnperspektivet i utredningar.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Ett Stockholm som håller samman ger möjligheter för stockholmare att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Stadens sociala investeringsfond skapar långsiktiga förutsättningar som ger verktyg att arbeta socialt förebyggande, till exempel genom tidiga insatser för att förhindra barn och ungas utslagning. Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att ge stöd till stadsdelsförvaltningarnas arbete med förebyggande och tidiga insatser för stockholmare och brukare, samt med egen verksamhet med samma inriktning. Insatserna syftar till att bidra till att människor ska stärkas i möjligheterna att leva ett självständigt liv och främja jämlika förutsättningar för stockholmarna oavsett bakgrund. Barn som är i kontakt med stadens och nämndens verksamheter får sina rättigheter enligt barnkonventionen tillgodosedda. Allt fler ensamkommande asylsökande barn kommer till Stockholm och nämnden arbetar med att tillgodose barnens behov av tryggt boende genom egna boenden, jourhem och familjehem.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

För att förebygga sociala problem ska fokus ligga på det förebyggande arbetet samt tidiga insatser och åtgärder. Socialnämnden ska stödja stadsdelsnämndernas förebyggande arbete. Nämnden svarar bland annat för övergripande drogprevention och ansvarar för mottagandet av ensamkommande flyktingbarn från det att de kommer till staden till dess att de av Migrationsverket anvisas kommunplats och flyttar. Nämnden skapar förutsättningar för att barn får bra uppväxtvillkor genom att erbjuda föräldrautbildning och verka för samarbete mellan skola och socialtjänst.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska utreda förutsättningarna för att kunna bevilja extra bidrag till barnfamiljer under sommarloven	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Barn i Stockholm har bra uppväxtvillkor

Förväntat resultat

Socialnämnden arbetar för att barn i Stockholm får insatser som bygger på en evidensbaserad praktik.

Strategiskt arbete

Tidiga sociala insatser och åtgärder ska medverka till att förebygga social utsatthet. Nedan redovisar förvaltningen strategiskt arbete för att barn ska få goda och jämlika uppväxtvillkor.

Barnkonsekvensanalyser

Under 2015 startades projektet Barnperspektiv inom ekonomiskt bistånd i syfte att synliggöra barnen och att främja användandet av barnkonsekvensanalyser. En arbetsgrupp med representanter från stadsdelsförvaltningarna tillsattes. Projektet beräknas pågå från april 2015 till april 2016 och kommer beröra frågor som barnkonventionen, barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser i handläggningen av ekonomiskt bistånd. Ett stödmaterial för socialsekreterarna kommer att tas fram och implementeras under 2016.

Förvaltningen fortsätter samarbeta med stadsbyggnadskontoret, trafikförvaltningen och exploateringskontoret rörande barnkonsekvensanalyser och hur en projekterad exploatering kan påverka barn och unga.

Familjecentraler

Socialnämnden har under 2015 utrett förutsättningarna att starta fler familjecentraler i ytterstaden, där ohälsotalen är störst och risken för ogynnsam utveckling är betydande. Familjecentraler ger möjligheter till ett samordnat tidigt stöd och en plattform för att utveckla arbetssätt och arbetsformer inom socialtjänsten för att säkerställa ett bättre samarbete mellan förskola och skola. Under 2016 planeras fortsatt arbetet genom att föreslå nämnden att avsätta utvecklingsmedel inom ramen för FoU-planen 2016 i syfte att stötta de stadsdelsförvaltningar som just nu har bäst förutsättningar att starta familjecentral.

Pilotprojekt skola och socialtjänst

Pilotprojekten för att utveckla samverkan mellan skola och socialtjänst syftar till att fler barn ska nå kunskapskraven i kärnämnen och därmed förbättra sina livschanser. Projektet, som startades under år 2013 i 16 skolor och 8 stadsdelsförvaltningar, utvecklas och förtydligas under 2016. Alla deltagande skolor och stadsdelsområden arbetar gemensamt genom multikompetenta team med målgruppen, det vill säga barn med behov av förbättrade skolprestationer. Utvecklingsmedel kommer att fördelas till aktuella stadsdelsförvaltningar för 2016. För att projekten ska kunna fortsätta utan dröjsmål ska medlen fördelas av förvaltningschefen tidigt på året. Under 2016 kommer socialförvaltningen leda arbetet med att implementera samverkansplattformen för skolor och socialtjänst genom projektets nätverk. Socialförvaltningen stödjer implementeringsarbetet ytterligare genom att utveckla en datainsamlings- och analysmodell för långsiktig uppföljning av effekten av samverkansarbetet för barns skolprestationer. År 2016 ska en rapport över arbetet lämnas till socialnämnden.

Stockholmsenkäten

Stockholmsenkäten är en omfattande enkätundersökning med frågor bland annat om ungdomars alkohol- narkotika- och tobakskonsumtion, om psykosomatisk hälsa, begångna brott, trygghet och utsatthet för brott. Undersökningen utförs av socialförvaltningen vartannat år och genomförs i samtliga klasser i grundskolans årskurs 9 och gymnasiet årskurs 2 i kommunala skolor. Fristående skolor deltar frivilligt, men i stor omfattning. Enkäten distribueras också i flera av kranskommunerna. Datainsamling sker under mars 2016 och till sommaren levereras resultat på stadsövergripande nivå. Under hösten presenteras resultat på stadsdelsförvaltningsnivå och utbildningsförvaltningen sprider skolrapporter till berörda grundskolor och gymnasier. En årsrapport för Stockholmsenkäten kommer att presenteras vid årsskiftet 2016/2017.

Förvaltningen kommer under 2016 att publicera fördjupningsstudier utifrån Stockholmsenkäten. En rapport kring ojämnlighet och polarisering av sociala problem bland stadens unga samt en rapport om sociala bestämningsfaktorer för ungas alkoholvanor ska publiceras. Under 2016 presenteras även en fördjupningsstudie kring variationen i sociala problem, specifikt brott, mellan skolor i staden utifrån dels kompositionen elever med avseende på socioekonomiska faktorer och skolans genomsnittliga nivå av upplevd frustration bland elever (mäts exempelvis genom frågor om aggressivitet och upplevelsen av skolarbetet som meningslöst).

Drogförebyggande ANDT- (alkohol, narkotika, doping, tobak) arbetet

Under 2016 arbetar förvaltningen vidare med insatser som bygger på erfarenheter, forskning och identifierade behov gjorda i storstadsprojektet Trestad2. Genom att erbjuda både digitala utbildningsmaterial och traditionella utbildningar fortsätter arbetet mot cannabis och andra droger. Fokus ligger på att de viktiga vuxna som arbetar nära ungdomar ska kunna agera vid oro för ungdomar och droger. En föräldrakampanj om cannabis genomförs i samarbete med utbildningsförvaltningen. Två lokala utvecklingsprojekt, på temat ANDT-förebyggande arbete i skolan, följs av forskning under 2016. Arbetet sker genomgående i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarnas preventionssamordnare.

Påbörjat arbete med kontrollköp inom tillsyn av tobak och folköl kommer att fortsätta under 2016. En översyn av tillsynsarbetet avseende tobak och folköl kommer att genomföras under samma år.

Driftsverksamhet

Ensamkommande barn och unga

Under 2015 kom fler asylsökande barn och unga till Stockholm än någonsin tidigare. Prognoser för 2016 tyder på att ankomsten av ensamkommande barn fortsätter i ungefär samma utsträckning som hittills.

Många av barnen och ungdomarna anvisas till kommuner runt om i landet men många blir kvar i Stockholm. *Socialjouren* har ansvaret för mottagandet av ensamkommande barn från det att de ankommer till staden till dess att de av Migrationsverket anvisas kommunplats. Socialjouren har också i uppdrag att ta emot anvisningar gällande barn som anvisas till Stockholm och säkerställa att aktuell stadsdelsförvaltning tar över ansvaret. Beroende på ålder

och behov placeras barnet i första hand i jourhem eller på stadens boende, vilket säkrar barnets akuta skyddsbehov i väntan på fortsatt utredning.

Uppdraget har tagit stora resurser i anspråk och det har blivit tydligt att detta är ett uppdrag och en ny målgrupp som delvis går utanför Socialjourens ordinarie uppdrag. Ett högt antal asylsökande barn förväntas komma även under 2016.

För att kunna ha fortsatt hög kvalitet i arbetet med mottagning av ensamkommande barn behöver förvaltningen en ny organisation för ankomst- och akutboenden för barn. *Enheten för nyanlända och ankomstboenden för barn* kommer därför att inrättas och planeras bemannas med en enhetschef, tre-fyra socialsekreterare för nyanlända samt biträdande enhetschefer, gruppleddare och personal på ett antal ankomstboenden. Med fördel organiseras ankomstboenden för barn tillsammans med mottagning av nyanlända flyktingar. På så sätt behålls och utvecklas kunskaper inom verksamhetsområdet och förutsättningarna för ett nära och strukturerat samarbete med Migrationsverket ökar. Den nya enheten blir tillsammans med Socialjouren och Enheten för ensamkommande en kunskapscentral i frågor som rör ensamkommande flyktingbarn.

Noggrann uppföljning kommer att ske för att säkerställa att de människor som kommer till staden som nyanlända får det stöd de behöver. Arbetet med denna grupp sker i nära samverkan med Stiftelsen Hotellhem i Stockholm, SHIS, stadsdelsförvaltningarna och arbetsmarknadsförvaltningen. Under året utvecklas former för uppföljning av hur mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar fungerar och hur det behöver stärkas.

Giovannis akut- och korttidsboende, som tidigare organisatoriskt hört till Framtid Stockholm, överförs till den nya enheten för nyanlända och ankomstboenden. Giovannis har tio platser för ungdomar i åldrarna 13-20 år som placeras enligt socialtjänstlagen (SoL). Majoriteten av placeringarna de senaste åren har utgjorts av ankomstbarn (ensamkommande asylsökande barn och ungdomar). Under 2016 kommer förvaltningen att undersöka om det finns behov av fler akutplatser för ungdomar som stadsdelsförvaltningarna idag placerar i jourhem.

Enheten för ensamkommande barn och unga består av två verksamhetsområden; de som söker asyl och de som fått PUT (permanent uppehållstillstånd).

Enhetens huvudsakliga uppdrag är att medverka till att barnen och ungdomarna får nödvändiga kunskaper för att kunna leva ett självständigt liv, bland annat genom att ha ordnad försörjning, bostad, god hälsa och sociala färdigheter. Verksamheterna har förutom att erbjuda stöd och omvårdnad under asylprocessen i uppdrag att ge barn och ungdomar kunskaper om migrationsprocessen och inblick i det svenska samhället. Det ställer stora krav på samarbete med andra aktörer, som lokal socialtjänst och gode män, för att säkerställa att ungdomen får information som om det som händer i processen.

Det finns inget i nuläget som tyder på att antalet nyanlända flyktingar och ensamkommande flyktingbarn kommer att minska. Staden ska teckna ett avtal med länsstyrelsen om antalet asylplatser för barn och unga. Enheten behöver öppna nya asylplatser under 2016. En ökning av asylplatserna skapar ett ökat behov av PUT-platser varför förvaltningen också planerar för att starta flera PUT-boenden under året. Prioriterade områden under året blir fortsatt rekrytering av personal, bibehålla den kvalitet som finns, stärkt samarbete med stadsdelsförvaltningar, skolor och näringsliv samt samverkan med civilsamhället.

Verksamhetsområdet för ensamkommande barn och ungdomar som söker asyl består för

närvarande av tre boenden i egen regi samt av två entreprenaddrivna boenden. Under 2016 finns också platser för ensamkommande barn i kontrakterade familjehem.

Verksamhetsområdet för ensamkommande flyktingungdomar som fått permanent uppehållstillstånd, PUT, omfattar för närvarande fyra boenden. Där bor både pojkar och flickor i åldrarna 14 till 21 år.

Utbyggnaden av fler boenden förutsätter ett nära samarbete mellan Enheten för ensamkommande och den nystartade Enheten för ankomst- och nyanlända. Många ungdomar kommer att stanna i Stockholm och en samsyn på uppdraget, från ankomstboende till asyl- och PUT-boende, borgar för fortsatt goda resultat för ungdomarna. Samarbetet med den nyinrättade ankomstenheten blir betydelsefullt. Enheten har en viktig roll i utvecklingsarbetet inom verksamhetsområdet ensamkommande barn. Tillsammans med mottagningen på Socialjouren och den nya enheten för ankomstboenden och nyanlända utgör enheten basen i en kunskapscentral i frågor som rör ensamkommande flyktingbarn.

Samarbetet med Advisory Board (samverkansråd mellan Stockholms stad och näringslivet) fortsätter och utvecklas under året. Förvaltningen kommer att söka närmare samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och intensifiera samverkan med civilsamhället för att möta behovet av insatser för det ökade antalet ensamkommande barn. Under året kommer ett samarbete med folkhögskolor att utvecklas genom att delta i ett pilotprojekt tillsammans med länsstyrelsen. Att få en praktikplats under sin första tid i Sverige öppnar inte enbart dörrar för en framtida anställning. Det skapar också ett sammanhang, möjligheten att skapa ett nätverk, få kollegor och vänner och en inblick i den svenska arbetskulturen. Erfarenheten visar att det är en framgångsfaktor att hjälpa pojkarna och flickorna få arbete/extra arbete för att både klara sig själva och få en egen bostad. Ungdomarna som bor i förvaltningens PUT-boenden för ensamkommande flyktingbarn får möjlighet till språkhjälp, mentorer, kurser i entreprenörskap, sommarjobb och praktikplatser med mera. Staden har samarbete med företag som Vardaga, McDonalds, Microsoft och ICA. Ett exempel på samarbetet är McDonalds, där cirka 90 ungdomar haft praktik under året. Av dessa har cirka 35 fått en anställning.

Resultatuppföljning visar att en majoritet av ungdomarna, både på asylboenden och på PUT-boenden, har en strukturerad vardag. Enhetens arbetssätt får stöd i en forskningsrapport som kom under 2015 (Celikaksoy och Wadensjö). Rapporten visar att de flesta ensamkommande ungdomar som kommit till Stockholm är i utbildning eller arbete några år efter ankomsten.

Föräldrastöd

Föräldrastödet utvecklas och anpassas efter de särskilda behov olika grupper kan ha och erbjuds i former som passar familjer med skilda levnadsvillkor, i syfte att skapa jämlika förutsättningar till en god uppväxt för alla barn. Verksamheten PLUS utvecklar och förvaltar föräldraprogram som främjar barns utveckling genom att utbilda stadsdelsförvaltningarnas instruktörer och gruppleddare i de olika programmen ABC, KOMET och Tryggare Barn. ABC vänder sig till föräldrar med barn mellan 3 och 12 år, KOMET till föräldrar som har problem i föräldraskapet samt Tryggare Barn till föräldrar där en orosanmälan har inkommit till socialtjänsten. PLUS ansvarar även för MST-team. MST är en multisystemisk terapi som vänder sig till ungdomar med allvarlig beteendeproblematik.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel ungdomar som har boende vid utflyttning (Enheten för ensamkommande/PUT).	80 %		Halvår
Andel ungdomar som har en strukturerad vardag (Enheten för ensamkommande, Asyl/PUT).	75 %		Halvår

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stödja stadsdelsnämndernas arbete med strukturerat föräldrastöd.	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att ansvara för stadsövergripande frågor inom individ- och familjeomsorgen så att stockholmare får likvärdiga insatser. Genom att stockholmare ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar skapas ett Stockholm som håller samman. På beställning av framför allt stadsdelsnämnderna tillhandahåller nämnden vårdutbud för barn, ungdomar och familjer samt vårdutbud och stödboende för vuxna missbrukare. Nämnden svarar också för rådgivning samt stöd- och jourinsatser till stockholmarna. Nämnden kompletterar stadsdelsnämndernas uppsökande arbete riktat till såväl ungdomar som vuxna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	35 %	35 %	Tertial
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	55 %	55 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	90 %	90 %	År
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	90 %	90 %	År
 Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	25 %	25 %	År
 Antal hemlösa	2 850 st	tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av arbetet med stadens budget- och skuldrådgivning	2016-01-01	2016-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över rutiner och arbetssätt för alkohol- och tobakstillsyn. Socialnämnden ska återkomma med förslag på åtgärder för hur arbetet kan utvecklas för att nå upp till en effektiv, likställig och rättssäker myndighetsutövning i hela staden	2016-01-01	2016-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska utreda förutsättningarna för införande av ACT-team i staden	2016-01-01	2016-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden kartlägga arbetet med ensamkommande barn som försvinner eller avviker samt stärka arbetet riktat mot ensamkommande barn som vistas i stadens riskmiljöer och utveckla insatser anpassade efter målgruppen	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Barn som far illa eller befinner sig i riskzon utvecklas gynnsamt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Socialtjänsten arbetar för att barn och ungdomar får insatser som bygger på en evidensbaserad praktik. Handläggarna känner stöd i sitt arbete.

Driftsverksamhet

Barn och unga som far illa/befinner sig i riskzon får stöd och skydd i den akuta situationen. Nämndens utbud av insatser överensstämmer med efterfrågan.

Strategiskt arbete

Under perioden 2011-2014 ökade antalet anmälningar till socialtjänsten i staden om barn som far illa. I sitt stöd till stadsdelsförvaltningarna arbetar socialförvaltningen för att förstärka barnperspektivet inom alla verksamhetsområden. Ett annat fokus är förbättrad samordning mellan olika huvudmän, bland annat inom områden som psykisk ohälsa och sociala insatsgrupper.

Verksamhetsstöd

För att nå målen om en sammanhållen stad med en hållbar utveckling hålls regelbundna nätverksträffar där man arbetar med utvecklings- och kompetenshöjande frågor i olika konstellationer med representanter från stadsdelsförvaltningarna. I och med omorganiseringen av avdelningen för stadsövergripande sociala frågor kommer förvaltningen få en tydligare samordning och helhetsgrepp rörande utbildningar. Alla nyanställda handläggare inom myndighetsutövning för barn och unga erbjuds en introduktionsutbildning som syftar till att ge handläggarna grundläggande kunskaper i relevant lagstiftning och BBIC-Barns behov i centrum, samt en påbyggnadsutbildning för att öka kvalitén på bemötande och motivationsarbete. Eftersom BBIC lanserades i en uppdaterad version i oktober 2015 görs dessutom en satsning på implementering av den nya versionen med utbildning för stadens samtliga handläggare. Den nya versionen innebär färre formulär för dokumentation och en tydligare struktur för uppföljning.

För att säkerställa att barn och unga i familjehemsvård har goda uppväxtvillkor kommer utvecklingen av familjehemsvården att fortsätta. För att uppnå en likställd, rättssäker och jämlik familjehemsvård kommer kvalitetshöjande utbildningsinsatser, seminarier och framtagande av informationsmaterial att fortgå. Barnens rättigheter kommer att särskilt

uppmärksammas. Planerade utbildningar är bland annat "Handledning av familjehem" och "IAS - intervju om anknytningsstil".

Under 2016 kommer arbete att läggas på att dels göra de förändringar i IT-systemet som den uppdaterade versionen av BBIC kräver, dels att få systemet att kunna fungera som ett reellt administrativt stöd för handläggarna. Detta för att både underlätta handläggarnas arbetssituation, minska tiden de lägger på administration, samt att kunna leva upp till regeringens krav på en fungerande systematisk uppföljning av den sociala barnavården.

Barns delaktighet i utredningsarbetet är ett viktigt utvecklingsområde som fortsatt ska prioriteras. Under året fortsätter implementeringen av Signs of Safety (tecken på säkerhet), som ger ett brukarcentrerat förhållningssätt, samt modeller för risk- och skyddsbedömning som konkret lyfter fram delaktighet och öppenhet.

Utveckling av LVU

I LVU-utredningens (LVU - lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga) delbetänkande "Boende utanför det egna hemmet- placeringsformer för barn och unga" (SOU 2014:3) föreslås en rad förändringar inom dygnetruntvården för barn och unga. Under hösten 2015 har förslag lagts om att en ny placeringsform, stödboende för barn och unga 16 -20 år, ska föras in i socialtjänstlagen från och med 1 januari 2016. Införandet syftar till att differentiera placeringsalternativen så att de bättre motsvarar behoven. En presumtiv målgrupp som nämns i utredningen är ensamkommande flyktingungdomar. Den nya placeringsformen förutsätter att erforderligt beslut fattas i riksdagen. LVU-utredningen lämnade under hösten 2015 sitt slutbetänkande (SOU 2015:71) där förslag läggs om en ny LVU-lagstiftning. Förändringarna föreslås i detta fall träda i kraft 1 juli 2017, men förberedande planering och utbildning behöver göras kring konsekvenserna av den nya lagstiftningen.

Placerade barns hälsa är en fråga som kommer att vara i fokus under kommande år. Sveriges kommuner och landsting (SKL) har tagit fram en rapport "Läkarundersökning inför placering av barn och unga" och Kommunerna i Stockholms län (KSL) håller på att ta fram samverkansrutiner gällande hälso- och tandvård för barn och unga som placeras utanför hemmet. Under 2016 kommer förvaltningen att i samverkan med stadsdelsförvaltningarna se över hälsoundersökningar och hur frågorna fortsättningsvis ska hanteras.

Psykisk ohälsa

Förvaltningen ska fortsätta att följa upp arbetet med samordnade och gemensamt planerade insatser för barn och ungdomar med psykisk ohälsa som har behov av insatser från flera huvudmän. Samordnade Individuella Planer, SIP, ska fortsatt vara ett viktigt redskap i detta arbete och stöd i form av mallar och metoder ska tas fram. Under året ska belysas hur samverkan mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård samt skolan kan förstärkas för de barn som har mycket omfattande behov av stöd.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att sprida kunskaper kring förebyggande och tidiga insatser angående barn- och ungdomsprostitution samt självskadebeteende och hur staden kan samverka med andra involverade myndigheter. Arbetet med en gemensam strategi med landstingets psykiatri, som ska gälla unga vuxna över 18 år, fortsätter under 2016.

Sociala insatsgrupper

Målgruppen för sociala insatsgrupper unga vuxna är individer som riskerar en kriminell livsstil eller har behov av stöd för att lämna ett kriminellt nätverk. Stadsdelsförvaltningarnas socialtjänst är ansvarig aktör för sociala insatsgrupper, där målgruppen är i åldern 12-19 år, där arbetet sker i samverkan med polis och skola. Struktur för sociala insatsgrupper för målgruppen finns etablerade vid 7 av 14 stadsdelsförvaltningar. Genom erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling stödjer socialförvaltningen stadsdelsförvaltningarnas arbete under 2016. Utvecklingsmedel kommer att fördelas av förvaltningschefen till aktuella stadsdelsförvaltningar tidigt på året, för att projekten ska fortsätta utan dröjsmål.

Socialförvaltningen leder även arbetet med en samverkansplattform mellan socialtjänst och polis. Under 2015 har kriminologiska institutionen vid Stockholms universitet i uppdrag att slutföra utvärdering av arbetet med sociala insatsgrupper i stadsdelsförvaltningarna Rinkeby-Kista och Spånga- Tensta. En slutrapport ska lämnas år 2016.

Driftverksamhet

Jour- och stödinsatser

Stockholms stads socialjour ger akuta insatser på jourtid till barn och ungdomar som far illa. Socialjouren gör tydliga risk- och skyddsbedömningar och kan utifrån gällande lagstiftning, bevilja insatser, till exempel boende med olika grader av stöd och skydd. Barn som upplevt våld är brottsoffer och en anmälan samt utredning görs enligt socialtjänstlagen. Socialjouren samverkar i det akuta skedet med polis, sjukvård, BUP-akut (BUP - Barn och ungdomspsykiatri), skola och andra myndigheter och har socialtjänstens samordningsansvar mellan myndigheter under icke kontorstid. All dokumentation överlämnas till stadsdelsförvaltningen för fortsatt handläggning nästkommande vardag. Överlämningen följs upp för att säkerställa att stadsdelsförvaltningen tar vid. Socialjouren har rutiner för att uppmärksamma och handlägga ärenden där det finns misstankar om att barn och ungdomar utsätts för människohandel.

Förvaltningen har uppdraget att under året driva ett *specialistteam* som ett led i att förstärka den sociala barn- och ungdomsvården. Det huvudsakliga syftet är att säkra en rättssäker handläggning och möjliggöra ett långsiktigt utvecklingsarbete. Teamet, som ska fungera som en resurs för stadsdelsförvaltningarna vid vakanser eller tillfälliga arbetstoppar, placeras i samma enhet som Barnahus.

Enheten för behandling, stöd och skydd tar på uppdrag av stadsdelsförvaltningarna emot barnfamiljer för utredning och stöd i föräldraskapet samt flickor och pojkar 0-12 år utan föräldrar i behov av skydd. Verksamheten har varierande förfrågningar när det gäller akutplaceringar, utredningar och föräldrastöd. Utifrån familjens individuella behov ges insatser som samtal, miljöterapeutiska interventioner samt pedagogiskt och vägledande arbete. Verksamheten flyttade till nya, större lokaler i slutet av förra året och har genom det ökat flexibiliteten och möjligheten att ta emot fler barn och familjer. Samlokaliseringen har inneburit dels att verksamheten fått tillgång till fler lägenheter, dels att man kan erbjuda platser mer flexibelt utifrån stadsdelsförvaltningarnas behov.

Barn som bor på Kriscentrum för kvinnor, får möjlighet att sätta ord på sina upplevelser, avlastas skräck, skuld och skam. Barnen uppmärksammas särskilt och verksamheten

förmedlar kontakt med BUP-mottagningar vid behov. Samarbetet med placerande stadsdelsförvaltning är tätt. Barnens bästa beaktas vid alla beslut och alla barn har rätt att säga sin mening och få den beaktad.

Jourhem och familjehem

*Resursteam*en barn och ungdom erbjuder stadsdelsnämnderna jourhem för barn och ungdomar i behov av akuta, kortvariga placeringar i familjer samt familjehem för en längre tids placering av ungdomar. Enheten rekryterar, utbildar och utreder nya jourhem och familjehem och samarbetar med ett sextiototal enskilda och par. Familjer som genomgått utbildning ställs till stadsdelsnämndernas förfogande i en gemensam databas. Enheten utreder även de enskilda och familjer som är jourhem på uppdrag av enskilt drivna jourhemsverksamheter som staden slutit ramavtal med.

Enheten fortsätter arbetet med att rekrytera flera jourfamiljer och familjehem, både för målgruppen asylsökande barn och för barn som av andra anledningar behöver placeras i familj. Jourhemsgruppen behöver under året utvidgas med ytterligare en familjevårdsinspektör med uppgift att rekrytera, stödja och handleda de kontrakterade hem som tar emot asylsökande ungdomar.

Resursteamen erbjuder löpande ett utbud av föreläsningar, olika grundutbildningar samt fortbildning för jourhem och familjehem, även så kallade släktinghem. Enheten erbjuder också handledning till familjehem, enskilt eller i grupp. Resursteamen kommer under året även att erbjuda utbildning och information till inspektörer och socialsekreterare på stadsdelsförvaltningarna som ett led i fortsatt utveckling av kvalificerade familjehem.

Forskning visar att många familjehemsplacerade barn underpresterar och inte når målen i skolan och att den fysiska och psykiska hälsan är sämre än för genomsnittet av barn. Skolfam, skolstöd i familjehemsvård bidrar till att fler familjehemsplacerade barn når kunskapsmålen och får förbättrade framtidsutsikter. Skolfam fortsätter enligt plan och kommer att utökas till att omfatta alla familjehemsplacerade barn i åldergruppen 6-12 år som är placerade i länet från samtliga stadsdelsförvaltningar. Under 2016 kommer Skolfam att utökas med två team för att därefter successivt utökas till att omfatta sex Skolfamteam. Projektet Skolfam har överförs till Resursteamen och fortsätter i ordinär drift från och med 2016.

Resursteamen har också uppdraget att, som komplement till stadsdelsförvaltningarna, hitta familjer och enskilda som vill ta på sig uppdrag som kontaktfamilj. Kontaktfamiljer rekryteras i första hand ur enhetens databas för familjehem.

Löpande under året anordnas förberedande föräldrautbildningar inför adoption (FIA). Utbildningen syftar till att deltagarna ska få kunskap och möjlighet att nå insikt om adoptivbarn och deras behov samt bli införstådda med adoptionens innebörd för dem själva och barnet. Målgruppen har förändrats och allt fler barn som adopteras till Sverige har särskilda behov. De är äldre när de kommer till sina familjer och risken för att de har levt länge i känslomässigt torftiga miljöer ökar. Många barn har fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar eller medicinska problem.

Verksamheten vid *Spira* (öppen förskola för adopterade barn och deras familjer) bedrivs idag i lokaler som inte utnyttjas fullt ut. Därför föreslås att *Spiras* verksamhet förläggs till mindre kostsamma lokaler under 2016. Avtalet med Södermalms stadsdelsförvaltning ses över och förtydligas.

Alla adoptivfamiljer får efter hemkomsten ett erbjudande om samspelstöd från *Duvnäs föräldrastöd*. Duvnäs tar emot adopterade i åldrarna 0-10 år och deras familjer för konsultation och/eller samspelsbehandling. Under året stärker Duvnäs samarbetet med stadsdelsförvaltningarna och deras anlitade familjehem, som kan erbjudas samspelsbehandling.

Framtid Stockholm

Framtid Stockholm medverkar till att skapa ett Stockholm för alla genom att vara ett stadsövergripande komplement till stadsdelsförvaltningarnas arbete avseende vissa öppenvårdsinsatser för barn/ungdom och deras familjer. Uppdraget är brett och spänner över många områden: föräldrautbildningar, olika former av uppsökande arbete bland unga i riskmiljöer, rådgivning och behandling vid riskbruk/missbruk och beroende hos ungdomar, särskilt kvalificerad kontaktperson, ungdomstjänst, stöd till brottsutsatta, medling, närvaro vid polisförhör samt arbete med unga lagöverträdare.

Under 2016 slutförs utvecklingen med att skapa en lättillgänglig mottagning för barn och ungdomar och deras föräldrar. Brukare och professionella ska enkelt få kontakt med Framtid Stockholm och vid behov tillgång till enhetens insatser. Insatserna är väl definierade, och grundar sig på kunskap och evidensbaserade metoder.

Framtid Stockholm har länge arbetat med noggrann uppföljning av resultat inom de olika verksamhetsgrenarna. Detta arbete fortsätter med fokus på riskbruk/missbruk, något som ger värdefull kunskap om vad som är verksamt i behandling.

Framtid Stockholms uppdrag är brett och samverkan med andra, internt och externt, är en förutsättning för att lyckas med uppdragen. Viktiga samarbetsparter är landstinget, polismyndigheten och stadsdelsförvaltningarna. Nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna innebär att enheten snabbt kan möta behov av tidiga insatser och barn, unga och föräldrar i staden erbjuds likvärdigt utbud och kvalitet.

Tidiga insatser till barn, unga och föräldrar

Det huvudsakliga uppdraget för Framtid Stockholm är att barn och ungdomar upp till 20 år med, eller där det finns oro för, riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol och narkotika får insatser som leder till drogfrihet och en förbättrad livssituation. Barn/ungdomar och deras familjer får strukturerade individ- och familjesamtalsinsatser utifrån manualbaserade preventions- och behandlingsprogram. Alla insatser syftar till att åstadkomma en positiv förändring och till att ungdom och familj får strategier för att upprätthålla den.

Föräldrastöd är ett prioriterat arbete och olika utbildningar erbjuds till tonårsföräldrar som önskar råd, tips och stöd kring hur de kan förhålla sig till sina ungdomar och som dessutom vill träffa andra föräldrar i samma situation. Utbildningen "Cannabiskunskap" fortsätter att erbjudas föräldrar inom staden. Utbildningarna sker lokalt och lokala föreningar och andra organisationer involveras. Utöver detta arbetar enheten med individuellt föräldrastöd och rådgivningssamtal för oroliga föräldrar.

Uppsökande arbete riktat till ungdomar

Ungdomsjouren är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas uppsökare och bedriver socialt uppsökande arbete riktat till barn och ungdomar framför allt i citykärnan. Syftet är att förebygga att barn och ungdomar hamnar i missbruk, kriminalitet, prostitution eller annat

socialt nedbrytande beteende. Ungdomsjouren arbetar i nära samverkan med polisens särskilda team som arbetar med gruppen ensamkommande barn som vistas i stadens riskmiljöer. Sedan hösten 2015 har en socialsekreterare förstärkt teamet. Detta arbete fortsätter under 2016. Vissa av de ensamkommande barnen har en placering men uppehåller sig, precis som svenska ungdomar, i riskmiljöer där det förekommer narkotikahandel, missbruk, kriminalitet och prostitution. En del ungdomar bor i Stockholm, andra kommer från en annan ort i landet och vissa är papperslösa. När dessa ungdomar misstänks för brott finns Ungdomsjouren med vid förhör och förmedlar kontakt med respektive kommun. Arbetet med ensamkommande barn som vistas i stadens riskmiljöer ska utvecklas och insatser anpassas efter målgruppen.

Länsstyrelsen i Stockholms län har tagit initiativ till ett nätverk i länet, där bland andra Migrationsverket, Kommunerna Stockholms län (KSL), Polisen, Rädda Barnen, Stockholms Stadsmission, Stockholms stad genom socialförvaltningen och Sigtuna kommun ingår. I juni 2015 presenterade nätverket en projektplan med syfte att ta fram en regional samverkansstruktur och/eller strategi med de övergripande målen att på lång sikt minska risken för och förhindra att ensamkommande barn som bor i Stockholms län försvinner, utsätts för och/eller begår brott och att när ett barn försvinner, kunna vidta gemensamma åtgärder till dess att barnet är återfunnet.

Enheten stärker under året arbetet med att, tillsammans med stadsdelsnämnderna, kartlägga ensamkommande barn som avviker. Förvaltningens asylboenden har rutiner som de följer om man tror att barn ska avvika eller har avvikit. De flesta barn som befinner sig i Stockholm och som både förvaltningens ungdomsuppsökare och polisen uppmärksammar och rapporterar om, tros inte ha så kallad kommunplacering i Stockholm. Det kan finnas flera orsaker till att barn försvinner eller avviker. En anledning kan exempelvis vara rädsla för att bli avvisad, för att de vill bo i en annan kommun, för att de inte trivs i familjehemmet eller på boendet eller de kan ha kontakt med socialtjänst och andra myndigheter under annat namn än de tidigare uppgivit. En grupp är de ensamkommande barn som inte söker asyl och som befinner sig här utan uppehållstillstånd. En annan grupp är ensamkommande barn som fått avslag på sin asylansökan. De kommer sällan till socialtjänstens kännedom om det inte kommer in en anmälan eller ansökan om stöd. Några av de papperslösa barnen lever som gömda i Stockholm, en del har tidigare varit i en annan kommun. Denna grupp av barn och unga är mycket utsatt och det finns inga säkra uppgifter på hur många de är i Stockholm.

Socialsekreterare arbetar tillsammans med polis i miljöer där få vuxna finns och erbjuder barn och ungdomar med missbruksproblematik vård och behandling genom Maria Ungdom Motiverande Interventioner (MUMIN). Ungdomsjouren har också socialsekreterare som arbetar tillsammans med Citypolisens Prostitutionsgrupp i syfte att nå unga personer som säljer sex, skadar sig med sex eller unga som kan vara i riskzon eller utsatta för människohandel.

Ungdomsuppsökarna arbetar dagtid, kvällar, nätter och helger i city och i tunnelbanans mest utsatta knutpunkter. Samverkan med polis, stadens fältverksamheter och ideella organisationer är av stor vikt och varje fredag och lördag kväll håller man gemensamma informationsmöten med samverkansparter. Polisens stora omorganisation har haft stor betydelse för Framtid Stockholm och de uppdrag som utförs tillsammans med eller är beroende av polis. Under 2016 behöver rutiner kring samarbete i olika frågor ges förnyad prioritet för fortsatt kvalitet i ungdomsarbetet. Ungdomsjouren samarbetar också med

Skyddsvärnets trygghetsvårdar som är ett komplement till ungdomsuppsökarna och har upphandlats av nämnden.

Stödinsatser och ungdomstjänst

Ungdomstjänst är en påföljd i Brottsbalken för ungdomar mellan 15 och 20 år som inte har ett särskilt behov av vård eller andra insatser enligt SoL eller LVU. Den som döms till ungdomstjänst ska utföra oavlönat arbete och delta i annan särskilt ordnad verksamhet. Framtid Stockholm har ansvaret för att verkställa ungdomstjänsten för staden. Antalet domar att verkställa för Stockholm ungdomstjänst har varierat kraftigt under de senaste åren, oklart varför. Framtid Stockholm samarbetar med hundratalet arbetsplatser inom privata sektorn, idéburna organisationer samt kommunala verksamheter kring arbetsplatser för ungdomarna. Insatsen med särskilt kvalificerad kontaktperson är en insats som ungdomar kan dömas till av domstol. Verksamheten har en jämn och stadig tillströmning av ungdomar. Insatsen utförs på uppdrag av stadsdelsförvaltningarna.

Barnahus

Barnahus Stockholm ger möjlighet för barn som misstänks ha blivit utsatta för brott i form av våld eller sexuella övergrepp, att utredas på ett och samma ställe i barnanpassade lokaler. Barn ska inte behöva upprepa sin berättelse för olika myndighetsrepresentanter vid flera olika tillfällen. Barn och anhöriga erbjuds krisstöd och behandling.

Det övergripande syftet med verksamheten är att de myndigheter som arbetar med barnen ska samverka så att barn som är utsatta för brott i form av våld eller övergrepp ska få ett så bra och professionellt och sammanhållet stöd och bemötande som möjligt, både i den psykosociala och i den rättsliga processen.

Barnahus Stockholm drivs av fyra huvudmän, Stockholms stad, Stockholms Läns Landsting, samt Polis- och Åklagarmyndigheterna. I verksamheten arbetar cirka 75 personer varav Stockholms stad bemannar med fem samordnare och en enhetschef. Socialförvaltningens uppdrag är att arbeta med konsultationer till lokal socialtjänst och samråd i ärenden som rör utsatta för brott i form av våld eller övergrepp. Samråd är ett av naven i Barnahusets verksamhet.

Barnahus Stockholm arbetar även med information och kunskapsspridning till stadsdelsförvaltningarnas socialtjänst och externa samarbetspartners i syfte att höja kunskapsnivån så att barn som är utsatta för våld och sexuella övergrepp ska få ett sammanhållet, professionellt stöd.

Verksamheten erbjuder också vård och behandling till barn och familjer som varit utsatta för brott i form av våld eller sexuella övergrepp. Samordnarna har utbildning i KIBB, Kognitiv Behandling vid Barnmisshandel som är en biståndsbedömd insats riktad till föräldrar och barn.

Origo

Origo är ett myndighetsgemensamt resurscentrum som har fokus på ungdomar och unga vuxna mellan 13 och 26 år som lever i en hederskontext och som begränsas av hedersnormer. Verksamheten erbjuder stöd och rådgivningssamtal till ungdomar och unga vuxna både via nätet och i socialtjänstens lokaler för de som vill komma på besök. Origo anordnar seminarier och utbildningsdagar om hedersrelaterat förtryck och våld till yrkes- och ideellt verksamma

samt fungerar som en kunskapsbank på nätet om förtryck och våld i hederns namn.

Verksamheten utvecklar samverkan ytterligare med samverkansplattformen Origobook. Det är ett virtuellt verktyg där yrkesverksamma erbjuds möjlighet att utbyta metoder, strategier och tips över nätet.

Origo är ett samarbete mellan kommunerna i Stockholms län, Polismyndigheten i Stockholms Län och Stockholms läns landsting. Samtliga huvudmän har förlängt avtalet och verksamheten fortsätter till 2020 med möjlighet till ytterligare förlängning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn och ungdomar som bedöms ha skyddsbehov som kunnat placeras under trygga förhållanden (Stockholms stad socialjour).	100 %		Tertial
Andel barn och ungdomar som får sina behov tillgodosedda i jour- eller familjehemmet (Resursteam barn och ungdom).	90 %		Tertial
Andel barn/ungdomar under 18 år som vid avslutade kontakt inte har en problematisk alkoholkonsumtion (Framtid Stockholm).	80 %		Halvår
Andel FIA-deltagare som anger att de blivit mer förberedda inför adoption (Resursteam barn och ungdom).	95 %		Tertial
Andel föräldrar som anser att insatsen i hög grad haft betydelse för dem (Duvnäs föräldrastöd).	80 %		Halvår
Andel kunder med minderåriga/hemmavarande barn som i hög grad anser att insatsen haft betydelse ur barnens perspektiv (Familjerådgivningen).	80 %		Halvår
Andel samrådsmöten i de ärenden som uppfyller samrådsriterierna (Barnahus).	60 %		Halvår
Andel ungdomar som fått brottsofferstöd ska känna sig tryggare efter stödkontakt (Framtid Stockholm).	85 %		Halvår
Andel ungdomar som inte har problem med narkotika efter avslutad kontakt.	95 %		Halvår
Andel ungdomar som ska ha fullföljt sin ungdomstjänst (Framtid Stockholm).	95 %		Halvår
Andel ungdomar som ska ha genomfört insatsen SKKP. (Framtid Stockholm).	95 %		Halvår

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta stödja stadsdelsförvaltningarnas arbete med de sociala insatsgrupper som byggts upp under 2013	2014-01-01	2016-12-31
Inrätta specialistteam som resurs för stadsdelar vars barn- och ungdomsvård har vakanta tjänster eller upplever tillfälliga arbetstoppar.	2016-01-01	2016-12-31
Starta två nya team inom Skolfam	2016-01-01	2016-12-31
Stärka rekrytering och handledning av jour- och familjehem.	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Stockholmarna erhåller en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet oavsett var i staden de bor

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Socialtjänsten arbetar utifrån en evidensbaserad praktik samt stadens styrdokument så att stockholmarna får likvärdigt stöd och likvärdiga insatser. Handläggarna känner stöd i sitt arbete.

Driftsverksamhet

Handläggarna arbetar utifrån lagstiftning och styrdokument så att stockholmarna får likvärdiga insatser.

Strategiskt arbete

Socialförvaltningen bidrar till målet att Stockholms medborgare ska få likvärdiga insatser inom socialtjänsten genom att stödja och vägleda stadsdelsförvaltningarna. Socialtjänst- och funktionshinderinspektörernas granskningar är ett viktigt instrument för att upprätthålla och utveckla kvaliteten, liksom de forsknings- och utvecklingsprojekt socialnämnden finansierar. Socialtjänst med hög kvalitet bidrar till att skapa ett Stockholm för alla.

Riktlinjer och verksamhetsstöd

Förvaltningen ska ge fortsatt stöd i användandet av gemensamma utredningsmallar för funktionshinderområdet enligt dokumentationsverktyget DUR. Arbetet med att ta fram gemensamma beslutsmallar och autotexter som beskriver insatserna enligt lagar och förarbeten ska slutföras.

Stadens riktlinjer för handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning ska ses över. I arbetet ska även ingå att se över hur rättighetsperspektivet kan stärkas.

I samarbete med äldreförvaltningen ska socialförvaltningen utvärdera och revidera stadens program för stöd till anhöriga 2013-2016.

Socialpsykiatrins riktlinjer kommer att revideras för att bland annat möta förändringarna i målgruppen och i omvärlden. Samverkan med äldreomsorgen, barnperspektiv i utredning samt evidensbaserade metoder för att målgruppen ska nå önskat arbete, praktik, studier eller sysselsättning är exempel på områden som kommer att förtydligas i riktlinjerna.

Förvaltningen ska klargöra om det finns behov av stöd till berörda nämnder vad gäller rapporterings- och anmälningsskyldigheten enligt lex Sarah, och vid behov genomföra sådana aktiviteter, i samarbete med äldreförvaltningen och stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Inom individ- och familjeomsorg har förvaltningen samordnat arbetet med att utveckla statistiksystem. Under hösten 2015 har produktionssättning skett av system för inhämtning av

uppgifter kring inkommande information. Under början av 2016 planeras informationsinsatser för berörda användare vid stadsdelsförvaltningarna. Arbetet planeras fortsätta under året med resterande delar såsom utredning och uppföljning.

Under 2016 blir utförardokumentationssystemet ParaDifo inom verksamhetsområden vuxen och barn och unga tillgängligt för samtliga utförare. Utbildningar planeras i början av året för externa utförare som staden anlitar.

Forskning och utveckling

Socialförvaltningen utlyser medel för år 2016 till lokala utvecklingsprojekt och studiebesök, så kallade MUST-medel, som stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningens enheter kan söka. Teman i utlysningen 2016, som ansökningarna kommer att prioriteras utifrån, är:

- långvarig och omfattande missbruksproblematik
- förstärka barnperspektivet inom socialtjänstens alla verksamhetsområden

Utvecklingsprojekt som beviljas medel får processtöd i samverkan med socialförvaltningen och Stockholms universitet.

I socialförvaltningens kunskapsbank med forsknings- och utvecklingsprojekt finns i dagsläget cirka 110 projekt med cirka 200 rapporter inlagda. Under 2016 ska riktlinjer och kriterier tas fram för utveckling av kunskapsbanken.

Inspektioner

Socialtjänstinspektörerna har till uppgift att granska verksamheter inom stadens individ- och familjeomsorg ur ett brukarperspektiv med avseende på kvalitet och rättssäkerhet för den enskilde. Under 2014 påbörjades granskning av den myndighetsutövande delen av stadsdelsförvaltningarnas verksamheter för vuxna med fokus på missbruks- och beroendevård. Dessa granskningar har fortsatt under 2015 och ytterligare en granskning kommer att genomföras i ett ytterstadsområde. I granskningarna avseende missbruk samt barn och ungdom har det framkommit brister i barnperspektivet vad gäller barn till vuxna i missbruk. En stadsövergripande granskning avseende detta kommer att genomföras under 2016. En granskning kommer även att genomföras stadsövergripande vad gäller ”Barn som bevittnat våld”.

Funktionshinderinspektörerna granskar och bevakar kvalitet utifrån ett brukarperspektiv i biståndbedömda insatser inom områdena funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Hösten 2015 påbörjades en granskning i två stadsdelsförvaltningar på tema helhetssyn och tillgänglighet inom myndighetsutövning, avseende ärenden där personen har komplex problematik. På samma tema kommer beställarsidan i ytterligare fyra stadsdelsförvaltningar att granskas under våren 2016. Senare delen av 2016 kommer insatsen personlig assistans att kvalitetsgranskas i tre stadsdelsförvaltningar. I möjligaste mån kommer även brukare att tillfrågas och ingå i undersökningen. Fokus kommer att ligga på det som Socialstyrelsens rapportering utpekar som riskområden. Inspektörerna kommer under 2016 att följa upp tidigare granskningar, vilket läggs till resultat och analys i den årliga rapporten till kommunstyrelsen.

Socialsekreterarnas arbetssituation

Socialförvaltningen påbörjar under 2016 tillsammans med stadsledningskontoret, stadsdelsförvaltningarna och äldreförvaltningen implementeringen av en stadsövergripande

handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare. Handlingsplanen omfattar bland annat introduktionsprogram för nyanställda, ledarutvecklingsprogram för chefer, och lokala kompetens- och utvecklingsforum. Förslag på omfördelning av administrativa uppgifter från socialsekreterare, biståndshandläggare och chefer till administrativ personal ges också i handlingsplanen. I arbetet ingår att medverka i utvecklingen av befintliga IT-system med syftet att öka användarvänligheten och underlätta dokumentationen. Förvaltningen återkommer till nämnden under första halvåret 2016 i ärendet. Syftet är att anställda inom socialtjänsten ska ges goda förutsättningar att utöva sitt arbete i enlighet med professionellt kunnande, yrkesetik och med lagstiftningens intentioner. De anställdas förutsättningar att utföra sitt arbete är avgörande för kvaliteten på socialtjänsten.

Nämndmål:

Vuxna lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar.

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Socialtjänsten arbetar för att stockholmare får insatser som bygger på en evidensbaserad praktik. Handläggarna känner stöd i sitt arbete.

Driftsverksamhet

Målen för socialförvaltningens insatser till vuxna stockholmare uppnås. Nämndens utbud av insatser överensstämmer med efterfrågan.

Strategiskt arbete

Genom implementering av nationella riktlinjer och samarbete med landsting och myndigheter stödjer socialförvaltningen stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med människor som befinner sig i en utsatt situation. De idéburna organisationernas verksamhet kompletterar stadens strävan att skapa en stad för alla.

Missbruk

Stadens arbete med vård och behandling riktat till vuxna med missbruk och beroendeproblematik fortsätter att lyftas fram. Arbetet bedrivs i samarbete med stadsdelsnämnderna, landstinget och kriminalvården. Bland annat ligger kartläggningen av vuxna med missbruk/beroende som genomfördes hösten 2014 till grund för arbetet. Under 2016 kommer kartläggning av socialtjänstens kontakter med vuxna med missbruk/beroende att genomföras på nytt.

Våren 2015 publicerades Socialstyrelsens slutliga version av nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård. Arbetet med att implementera de nationella riktlinjerna i stadens verksamheter är långsiktigt och fortsätter under kommande verksamhetsår i samarbete med berörda samarbetspartners. I riktlinjerna lyfts särskilt utveckling av stöd, metoder och insatser för målgrupperna unga vuxna och personer med samsjuklighet, det vill säga psykisk ohälsa i kombination med missbruk. Socialförvaltningen deltar fortsatt i arbetet inom KSL (Kommunerna i Stockholms län) i samarbete med landstinget med att revidera överenskommelsen "Policy för att förebygga och behandla missbruk och beroende". I

revideringsarbetet är särskilt fokus lagt på ovan nämnda målgruppers behov av stöd och insatser i samordnad samverkan mellan huvudmännen. Även stöd och insatser riktade särskilt till kvinnor, inklusive gravida kvinnor, med missbruks- och beroendeproblematik är prioriterat både i policyarbetet och i stadens arbete med personer med missbruksproblematik. Staden har ett nytt ramavtal för behandlingsinsatser inom missbruksvården från och med 2016. I detta avtal finns en kategori särskild riktad mot kvinnor, där ett renodlat kvinnoperspektiv ska finnas.

För att tillgodose behov hos målgruppen med samsjuklighetsproblematik ska socialförvaltningen utreda förutsättningarna för att införa ACT-team (samverkan socialtjänst och psykiatri) i staden vilket är en för målgruppen rekommenderad insats enligt nationella riktlinjer.

Utifrån nationella riktlinjer fortsätter utvecklingsarbetet gällande stöd till anhöriga till personer med missbruk/beroende och arbetet sker i samarbete med stadsdelsnämnderna. I riktlinjerna ingår metoder som ger anhöriga strategier att hantera sitt medberoende.

Förvaltningen har en överenskommelse om underhållsbehandling med Metadonverksamheten vid Beroendecentrum Stockholm. Socialförvaltningen samverkar fortsatt med Beroendecentrum Stockholm och Capio Maria för att säkerställa att rätt stöd och metoder används i arbetet. I detta ingår implementeringsarbete med rekommenderade insatser och metoder utifrån nationella riktlinjer samt att bevaka Socialstyrelsens arbete med målgruppen.

Socialförvaltningen kommer att fördjupa samarbetet med Statens institutionsstyrelse (SiS) och landstinget för att arbeta fram en modell för övergång mellan tvångsvård enligt LVM (lagen om vård av missbrukare i vissa fall) till frivillig vård för vuxna. I detta ingår att se hur hanteringen av lagstiftningen ser ut internt, samt att kartlägga och analysera förhållandet mellan antalet LVM-anmälningar och antal beslut om vård enligt LVM.

Sprututbytesverksamheten på Sankt Görans sjukvårdsområde drivs av infektionskliniken vid Karolinska universitetssjukhuset sedan april 2013. Verksamheten är en försöksverksamhet under fyra år och den utvärderas vetenskapligt av centrum för psykiatrforskning vid Karolinska institutet. Stockholms stad har biträtt landstingets ansökan om tillstånd hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att bedriva verksamheten. Verksamheten kompletteras med förvaltningens uppsökarteam. Socialförvaltningen avser att i samarbete med landstinget att se över förutsättningarna för att utöka antalet platser för sprututbyte.

Inom verksamhetsområde vuxen/missbruk infördes en kvalitetsgaranti 2012. Garantin innehåller flera delar som kan utvärderas på olika sätt. För att utvärdera delarna bemötande, tillgänglighet och kvalitet har socialförvaltningen för avsikt att förbereda en stadsövergripande brukarundersökning under verksamhetsåret.

Det påbörjade arbetet med att se över avgiftssystemet för egenavgifter vid placering av vuxna i boendeformer (HVB/familjehem/stöd- och omvårdnadsboende etc.) kommer att fortsätta under året.

Hemlöshet

Förvaltningen ska samordna, driva på och följa upp pågående och kommande insatser inom hemlöshet i enlighet med *Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019*. I detta arbete ingår den praktiska implementeringen av programmets genomförandeplan. Stadigvarande boenden och stödinsatser ska utvecklas under verksamhetsåret. Arbetet med att motverka

hemlöshet ska bygga på samarbete med ideella organisationer, aktuell forskning, beprövad erfarenhet och kunskaper hos personer med egen erfarenhet av hemlöshet. Stockholm har idag en egen definition av hemlöshet vilket försvårar jämförelser över landet, och i samband med arbetet med hemlöshetsprogrammet avser förvaltningen se över definitionen och därefter återkomma till nämnden i frågan.

Det förebyggande arbetet kommer fortsatt att prioriteras, i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och bostadsbolagen. Riktlinjer för vräkningsförebyggande arbete ska tas fram. Barnfamiljer och unga vuxna kommer att vara en prioriterad målgrupp i stadens hemlöshetsarbete. Antalet barn på hotell/vandrarhem ska minska genom utökat samarbete med SHIS/genomgångsbostäder.

Stöd till idéburen sektor (exklusive bidrag EU-verksamhet)

75 ideella organisationer ingår i "Överenskommelsen mellan Stockholms stad och den idéburna sektorn". En partsgemensam arbetsgrupp ansvarar för att arbeta vidare med de åtaganden som Överenskommelsen omfattar. Under våren 2016 ska arbetet utvärderas och till hösten ska en eventuell revidering vara klar.

Socialnämnden ska fortsätta fördela bidrag för intressepolitiskt arbete till HSO i Stockholms stad (Handikappföreningarnas samverkansorgan) med 700 000 kr, DHR Stockholmsavdelning (Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder) med 150 000 kr och SRF Stockholms stad (Synskadades riksförbund) med 150 000 kr.

Ett verksamhetsområde som fortsatt är prioriterat inom bidragsgivningen är våld i nära relationer. Förvaltningen kommer fortsätta arbeta för att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för kvinnojourer, tjejjourer, skyddade boenden och mansmottagningar. Även papperslösa personer har rätt till skydd. Uppföljning, utvärdering och tydliga kvalitetskrav kommer vara fortsatt viktigt. Samarbete kommer ske med berörda förvaltningar och kvinnojourer för att skapa en modell för att säkerställa stöd till en bra skol- och förskoleverksamhet för barn som lever under skydd. Under året är bidraget fortsatt förstärkt till kvinno- och tjejjourer. Därtill kommer gemensamma rutiner att utarbetas kring jourernas lokalfrågor. Ytterligare ett prioriterat arbete som lyfts fram i kommunfullmäktiges budget är tidiga insatser för ungdomar som begår brott.

Förvaltningen kommer se över möjligheten i samarbete med de ideella organisationerna medverka till uppstart av ett särskilt boende för hbtq-flyktingar.

Socialnämnden fördelar bidrag till cirka 120 verksamheter, befintliga såväl som nya. Under året kommer befintliga riktlinjer för bidrag till ideella föreningar ses över. Förvaltningen kommer även fortsätta se över hur samverkan enligt modellen IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) bör genomföras. Mer kunskap ska inhämtas från bland annat kommuner som redan arbetar enligt modellen och ett samarbete ska även ske med arbetsmarknadsförvaltningen som nyligen inlett samarbeten med ideella organisationer på detta sätt.

Lämpliga områden att använda modellen, enligt tanken om IOP, är sådana där varken traditionellt föreningsbidrag eller upphandling är en lämplig form. Verksamheten ska ske på initiativ av den idéburna organisationen. Offentlig aktör och idéburen organisation ska sedan definiera samhällsutmaningen och möjliga lösningar tillsammans. Det innebär att en bedömning om lämplighet bör ske i varje enskilt fall initiativ tas. Ett rimligt antagande är

dock att nya samhällsutmaningar, såsom arbetet med utsatta EU-medborgare och ensamkommande flyktingbarn, kan utgöra lämpliga områden för IOP.

Driftsverksamhet

Mottagande av nyanlända invandrare

Socialnämnden har ansvar för att nyanlända invandrare enligt stadens avtal med länsstyrelsen, erbjuds boende och det praktiska stöd, den samhällsintroduktion och det initiala ekonomiska bistånd som de kan vara i behov av i samband med att de kommer till staden.

För att kunna ha fortsatt hög kvalitet i arbetet med mottagning av nyanlända skapar förvaltningen en ny enhet, ett etableringskontor. Genom *Enheten för nyanlända och ankomstboenden för barn* tydliggörs förutsättningarna för ett nära och strukturerat samarbete med Migrationsverket.

Socialjour

Stockholms stads socialjour är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas sociala enheter och har delegation från stadens 14 stadsdelsnämnder att fatta beslut vid akuta sociala problem som uppstår på icke-kontorstid. Socialjouren möter såväl boende i Stockholm som besökare som befinner sig i staden och hamnar i socialt utsatta situationer samt ansvarar också för Socialrådgivning på nätet. Uppdraget ställer stora krav på erfarenhetsbaserad kunskap, kontinuerligt utvecklingsarbete och att medarbetare ges möjlighet att inhämta nya kunskaper.

Socialjouren arbetar för att upprätthålla tak över huvudet-garantin. Sökande som ingår i målgruppen för Enheten för hemlösa hemlöshetsmottagning hänvisas dit. Där gör man en tillhörighetsutredning och bedömning av sökandens behov. Om personen inte kan hänvisas till sin hemort eller ambassad görs nödprövning av rätten till bistånd.

Socialjouren kommer i kontakt med många utsatta EU-medborgare. Inom enheten sker ett nära samarbete med uppsökarteamet och EU-teamet. En socialsekreterare finns som resurs i frågor som rör utsatta EU-medborgare som kan vara aktuella för exempelvis insatser enligt lagen om vård av missbrukare i vissa fall, LVM.

Under 2016 ska samarbetet mellan Socialjouren och Botorg för unga vuxna stärkas för att minska hemlösheten i målgruppen.

Uppsökande och rådgivande arbete för vuxna

Uppsökande arbete och rådgivning är en del av Stockholms stads socialjour och består av *Uppsökarteamet*, *EU-teamet* och *Medborgarkontoret för hemlösa* där *Botorg för unga vuxna* ingår. De tre verksamheterna arbetar stadsövergripande och är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas arbete. Målgruppen är vuxna personer som befinner sig i hemlöshet eller annan utsatt situation som vistas i offentliga miljöer i Stockholm och som inte får sina behov tillgodosedda av det ordinarie hjälpsystemet.

Det rådgivande arbetet innebär att lämna information om socialtjänst, att sprida kunskap om de olika stöd- och hjälpinsatser som kan ges till den enskilde inom socialtjänsten och att erbjuda personer hjälp och stöd. Uppsökande arbete innebär att söka upp målgruppen i offentliga miljöer med syfte att få kontakt med personer som kan antas behöva hjälp från socialtjänsten men som inte på egen hand vänder sig dit för att få den hjälp och det stöd de

behöver. Enheten har nära samverkan med övrig socialtjänst i staden, Pelarbackens vårdcentral för hemlösa, beroendeakuter, ideella organisationer med flera.

Det uppsökande arbetet riktat till EU-medborgare som befinner sig i hemlöshet eller annan utsatt situation, och som vistas i offentliga miljöer i Stockholm, fortsätter. Utsatta EU-medborgare och tredjelandsmedborgare behöver fortsatt insatser från stadens socialtjänst och andra berörda parter. Under 2016 utvecklas Vinternatt för att bättre möta behoven hos den aktuella målgruppen.

Familjerådgivning - egen regi

Stockholms stad har kundval för familjerådgivning. De som vill ha familjerådgivning och bor i Stockholm kan välja mellan ett antal godkända utförare, både stadens egen familjerådgivning och privata utförare (för närvarande 18 st), till samma avgift. Stadens egen familjerådgivning vänder sig till boende och folkbokförda i Stockholm stad (minst den ena parten) och som inom stadens kundval för familjerådgivning efterfrågar stadens utförare i egen regi. Enheten utgör också icke-valsalternativet för de som inte själva väljer utförare.

Familjerådgivningen tar emot vuxna personer som också oftast är föräldrar till barn under 18 år, varför verksamheten har ett tydligt barnperspektiv i de rådgivande samtalen. Hur vuxna med relationsproblem och i kris kan hantera sina svårigheter har en avgörande betydelse för barns uppväxtmiljö och utveckling.

Gruppen separerade föräldrar som söker hjälp med samarbetssamtal förväntas under 2016 utgöra 18 procent av besökarna. Detta är en grupp som kontinuerligt ökat på senare år, beroende på att fler separerade söker denna form av hjälp.

Samarbetet med BRIS (Barnens rätt i samhället), med parallella stödgrupper för separerade föräldrar och deras barn är uppskattade och visar goda resultat. Grupperna kommer att fortsätta under 2016.

Efterfrågan på gruppverksamhet för enskilda i behov av krisbearbetning efter en svår separation är stor och målsättningen är att starta en ny grupp under 2016.

Familjerådgivningen har fokus på jämställdhetsarbetet, hbtq-frågor och värdegrundsarbete. De sju diskrimineringsgrunderna är en del i detta arbete. Svaren på den årliga brukarenkäten bearbetas separat för män och kvinnor, i likhet med 2015, för att följa om det finns några skillnader beroende på kön, i upplevelsen av bemötande samt av i vilken grad man fått hjälp med sina svårigheter.

Insatser för personer som får ersättning för sex och personer som är utsatta för människohandel

Mikamottagningen är en specialistverksamhet inom Enheten för behandling, stöd och skydd på socialförvaltningen. Verksamheten arbetar för att kvinnor och män som finns i prostitution, skadar sig med sex eller är utsatta för människohandel för sexuella ändamål får det stöd de behöver och därmed upphör att prostituera sig. Även anhöriga och andra närstående kan vända sig till mottagningen för råd och stöd. Regelbunden uppföljning indikerar att om klienten fullföljer Mikamottagningens behandling är sannolikheten större att personen upphör att prostituera sig. Mikamottagningen arbetar utifrån ett normkritiskt och intersektionellt perspektiv som synliggör behovet av att i teori och praktik ta fasta på att kvinnor och män inte är homogena grupper.

Mikamottagningen bedriver också uppsökande arbete i gatuprostitutionen samt på andra arenor som kan vara aktuella. Vidare har verksamheten i uppdrag att sprida kunskap, arbeta attitydförändrande och förebyggande genom föreläsningar, utbildningar, studiebesök och konsultationer. Mikamottagningen samarbetar med stadens socialtjänst, polisen och ideella organisationer då klientens behov kräver det.

En medicinsk del av Mikamottagningen drivs av landstinget och erbjuder målgruppen provtagning, undersökningar och medicinsk rådgivning hos barnmorska och gynekolog. Även psykiater finns att tillgå för konsultation och rådgivning.

Förvaltningen har ett nära samarbete med polisen och andra myndigheter och arbetar för att stödja människor som har utsatts för människohandel för sexuella ändamål, med särskilt fokus på att ge stöd och skydd till barn. Länskoordinatoren för arbetet med människohandel är placerad på Socialjouren. Arbetet med att utveckla stödprogram för rehabilitering av personer som utsatts för prostitution och människohandel fortsätter. Avdelningen för stadsövergripande sociala frågor kommer i samarbete med stadsdelsförvaltningarna att utreda hur insatserna kring människohandel kan stärkas.

Insatser för personer i hemlöshet och missbruk

Enheten för hemlösa vänder sig till hemlösa personer över 20 år i Stockholm stad som inte har haft kontakt med socialtjänsten i någon av stadsdelsförvaltningarna under de senaste två åren. Antalet klienter är cirka 800. Det huvudsakliga uppdraget är att medverka i klientens process ur hemlöshet. Enheten arbetar med en evidensbaserad praktik som bland annat innefattar strävan att ge rätt insatser vid rätt tillfälle. De nationella riktlinjerna inom missbruks- och beroendevården är till stora delar implementerade på enheten.

Tillgången på tränings-, försöks- samt bostadförst-lägenheter är avgörande för hur många klienter som kan gå vidare till eget boende. En ökad tillgång på bostäder ställer samtidigt högre krav på ett metodiskt arbete med klienterna, samt välfungerande rutiner, till exempel vad gäller boendestödsinsatser, budget- och skuldrådgivning och adekvata handlingsplaner. Under året kommer enheten att ha särskilt fokus på försöks- och träningslägenheter, boendestöd och Rågö stödboende i syfte att utveckla dessa verksamheter. Arbetet med att få klienter att bo kvar i tränings-, försöks- och bostadförstlägenheter kommer intensifieras.

Enheten för hemlösa strukturerar under 2016 samarbetet med andra verksamheter kring gemensamma målgrupper eller arbetsmetoder. Stödet till anhöriga kommer att stärkas gemensamt med Behandlingsenheten för alkohol- och narkotikaberoende. För att säkerställa att enhetens klienter får insatser som på bästa sätt matchar deras behov kommer samverkan med Boende- och behandlingsenheten att utvecklas och stärkas. Tillsammans med Uppsökarteamet för vuxna ska enheten under året utveckla arbetssätt och metoder för att på bästa sätt utveckla kompetens kring socialpsykiatrins målgrupp. I samverkan med landstinget fortsätter satsningen på psykologstöd till klienter i öppenvård med stöd och missbruksbehandling för att öka chanserna till kvarboende.

Enheten har ett nära samarbete med Pelarbackens vårdcentral för hemlösa och arbetar med samordnade insatser för samsjukliga. Ett viktigt utvecklingsarbete som fortsätter är att öka antalet lagstadgade, samordnade individuella planer (SIP).

Under året kommer enheten att kunna erbjuda klienter budget- och skuldrådgivning. Stödet riktas i huvudsak till socialpsykiatrins målgrupp, då skulder ofta är ett hinder i processen ur

hemlöshet.

De senaste åren har arbetet med våld i nära relationer utvecklats på enheten. En kvinnofridssamordnare finns och handläggare med särskild kompetens i dessa frågor finns på samtliga sektioner.

Under 2016 ska Enheten för hemlösa erbjuda och samordna stöd till personer som är motiverade att lämna en kriminell livsstil. Insatser ska kunna ges till avhoppare från grov kriminalitet och organiserad brottslighet.

Boende- och behandlingsenheten är en stadsövergripande resurs som tillhandahåller insatser för vuxna med missbruks- och/eller psykosociala problem. Enheten omfattar verksamheter som akut- och korttidsboende, skyddat boende för kvinnor, stödboende (både drogfria och med drogtolerans), stödboende med omvårdnad, missbruksbehandling, tillnyktring och förlängd avgiftning, boendestöd i träningslägenheter samt familjevård.

Boende- och behandlingsenheten fortsätter att samverka med beställare, andra enheter inom socialförvaltningen samt andra aktörer som har betydelse för enhetens utvecklingsarbete. Som ett led i detta fortsätter samarbetsråden som är ett forum där samtliga stadsdelsförvaltningar, Enheten för hemlösa samt SHIS är inbjudna. Målsättningen är att skapa dialog och samsyn mellan utförare och beställare i syfte att förbättra insatser och resultat för brukarna.

Under året fortsätter samarbetet med Beroendecentrum inom landstinget i syfte att se över möjligheten att samordna boende, stöd och behandling för personer som har substitutionsbehandling.

Behovet av platser för kvinnor på lågtröskelboende ska ses över. Möjlighet till växelvård, mellan akutboende och stödboende för kvinnor, kommer att prövas under året för att kunna erbjuda kvinnor en mer sammanhållen boendetid och ge förutsättningar för förändring.

Enheten för hemlösa står för en stor del av placeringarna inom Boende- och behandlingsenheten och det är av stor vikt med samarbete kring gemensamma kärnfrågor. Samarbetet ska utvecklas under året till gagn för gemensamma brukare.

Enheten kommer att tillsätta en metodutvecklare med uppgift att tillsammans med chefer och gruppledare stärka bland annat rättssäker dokumentation, system för uppföljning, implementering av arbetsmetoder som går i linje med för området aktuella och relevanta riktlinjer och annan forskning. Metodutvecklaren kommer även att ansvara för genomförandet av projektet ”Systematisk uppföljning”. Syftet med projektet är att dokumentera arbetet med enskilda klienter för att följa upp hur det går för dessa klienter och att sammanställa denna information i syfte att utveckla och förbättra verksamheten.

Under året övergår organisationen av *Bostad först* i Stockholms stad till socialförvaltningen. Projektet, som drivits i samarbete med Stockholm stadsmission, avslutas 2016-06-01. Former för samarbete med och service till bostadsbolagen ses över i syfte att öka antalet lägenheter som förmedlas till Bostad först.

Socialförvaltningen erbjuder öppenvårdsinsatser i form av konsultation, rådgivning och samtalsbehandling genom både entreprenad driven verksamhet och verksamhet i egen regi. *Behandlingsenheten för alkohol- och narkotikaberoende* är en öppenvårdsmottagning som vänder sig till personer över 18 år som har eller har haft alkohol och/eller narkotikamissbruk samt stöd till anhöriga. Enheten erbjuder även par- och familjebehandling till vuxna med

spelberoende, kortprogram, anhörigstöd och enskilda samtal om cannabis. Prioriterade målgrupper är unga missbrukare, kvinnor, föräldrar med hemmavarande barn, de som inte tidigare sökt vård och som inte är aktuella hos stadsdelsförvaltningarna. Enheten arbetar med anhöriga och par/familjer enligt beprövad evidensbaserad praktik.

Vårdföretaget *AB Cean* erbjuder på nämndens uppdrag anhörigstöd som ett komplement till förvaltningens egen verksamhet.

Utvärdering visar att det är en större andel kvinnor än män som avbryter kontakten i förtid och som fortsätter sitt missbruk. Det finns också oro hos kvinnor som har minderåriga barn att söka missbruksvård. Enheten fortsätter att utveckla metoder för att bättre kunna stötta gruppen kvinnor och provar nya vägar att nå ut till dem.

Målgruppen med missbruk och samtidig psykisk ohälsa eller neuropsykiatrisk diagnos behöver oftast mer stöd för att etablera kontakt. Där arbetar enheten konkret och lösningsorienterat med klienten, till exempel med flera och längre telefonkontakter och nätverksmöten.

BE Unga är en verksamhet inom Behandlingsenheten som riktar sig till gruppen unga vuxna, 18-28 år. *BE Unga* fortsätter under året att utveckla arbetet med Haschavvänjningsprogrammet (HAP), cannabisfokuserade samtal och samtal till anhöriga till cannabisberoende.

Enheten erbjuder även behandling inom verksamhetsområdet Köpare av Sexuella tjänster (*KAST*) med rådgivning eller bearbetande samtal till personer som köper sexuella tjänster eller porrsurfar. Uppsökande arbete i samarbete med polisen förekommer liksom samtalskontakt vid polisens tillslag eller vid polisförhör.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel klienter som under kontakten hittat alternativ till prostitution/skada sig med sex (Mikamottagningen).	85 %		Halvår
Andel kvinnor som vid avslut bedöms vara fria från missbruk (Behandlingsenheten).	80 %		År
Andel män som vid avslut bedöms vara fria från missbruk (Behandlingsenheten).	80 %		År
Andel uppmärksammade personer från andra EU-länder som är i behov av utökat stöd och som tar emot hjälp för att avvärja en akut nödsituation	75 %		Tertial
Andel uppmärksammade personer som har kontakt med ordinarie hjälpsystem (Stockholms stad socialjour, Uppsökarteamet).	80 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Centralisera stadens insatser för avhoppare från grov kriminalitet och organiserad brottslighet.	2016-01-01	2016-12-31
Inrätta ett etableringskontor för mottagning av flyktingar från anläggningsboende.	2016-01-01	2016-12-31
Nämnden ska ingå partnerskapsavtal med vissa föreningar enligt modellen för Idéburet offentligt partnerskap, IOP	2016-01-01	2016-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Se över möjligheten att i samarbete med frivilligorganisationer medverka till uppstart av ett särskilt boende för hbtq-flyktingar.	2016-01-01	2016-12-31
Skapa fler sovplatser för utsatta EU-medborgare.	2016-01-01	2016-12-31
Ta fram en modell för hur tvångsvård kan övergå i frivillig vård på ett tryggt och säkert sätt.	2016-01-01	2016-12-31
Utreda hur insatserna mot människohandel kan stärkas och hur det bör organiseras.	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Socialnämnden bidrar till arbetet att öka tryggheten i staden genom stadsövergripande arbete och egen verksamhet. Socialjouren har en viktig roll i stadens krisberedskap. Socialnämndens förebyggande tillsynsarbete på stadens restauranger ökar tryggheten i krogmiljöerna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %	100 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en analys av gängkriminaliteten i Stockholm och utforma förslag på förebyggande och motverkande insatser som bidrar till en socialt hållbar utveckling	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Stockholm är trygga och säkra i staden

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Det brottsförebyggande programmet och trygghetsmätningen används i det lokala trygghets- och brottsförebyggande arbetet. Handläggarna känner stöd i sitt arbete.

Driftsverksamhet

Krisberedskapen i staden fungerar när den behövs. Nämnden arbetar aktivt med sin risk- och sårbarhetsanalys. Förebyggande arbete och tillsynsarbete leder till god ordning i krogmiljöerna.

Strategiskt arbete

Den stadsövergripande trygghetsmätningen ger vägledning i arbetet med en levande och trygg stad. Ett gott samarbete med polisen är grundläggande och socialförvaltningen kommer under 2016 i och med polisens omorganisering se över formerna för avtal och samarbete.

Samverkan med stadsledningskontoret gällande strategisk utveckling av stadens trygghetsskapande- och brottsförebyggande arbete fortsätter år 2016. Upphandling av trygghetsmätningens datainsamling kommer att ske inför genomförandet år 2017. Hösten 2016 kommer förvaltningen arrangera en trygghetskonferens. Förvaltningen kommer även fortsättningsvis, under förutsättning att kommunstyrelsen beslutar så, att administrera stadens trygghetspris.

Socialförvaltningen ska bidra till att kunskapen om våldsbejakande extremism ökar inom socialtjänsten genom utbildningsinsatser, omvärldsbevakning och samarbete med andra aktörer. Utbildningsinsatser under 2016 utformas utifrån den inventering som socialförvaltningen gör under hösten 2015 tillsammans med stadsdelsförvaltningarna i syfte att kartlägga lokala behov.

Driftsverksamhet

Förebyggande arbete och tillsyn på stadens restauranger

Stadens restauranger och nöjesliv är en viktig del i upplevelsen av att bo i och besöka Stockholm. För att alla ska känna sig trygga i dessa miljöer krävs både förebyggande insatser och aktiv tillsyn. Nämndens *Tillståndsenhet* medverkar kontinuerligt i utbildningar av restaurangernas serveringspersonal och chefer. Tillsyn bedrivs på tre nivåer: Rutintillsyn, riktad tillsyn och samordnad tillsyn med andra myndigheter. Inriktningen är att i första hand påverka tillståndshavarna att rätta till de eventuella brister som upptäcks. Om detta inte fungerar eller inte är en tillräcklig åtgärd kan tillståndet som en sista åtgärd återkallas. Det bedrivs också samverkan och informationsutbyte genom återkommande möten med polisen för att motverka organiserad brottslighet.

Jourinsatser

Under icke-kontorstid ansvarar *Stockholms stads socialjour* för att ta emot larm om olyckor inom staden, göra bedömningar, bistå med akut krisstöd samt aktivera berörd stadsdelsförvaltning. Stockholmare och besökare som är i behov av akut krishantering vid olyckor i Stockholms stad erbjuds initialt stöd av Socialjouren.

När polis, brandförsvaret eller stadens tjänsteman i beredskap bedömer att socialtjänsten behöver aktiveras kontaktas Socialjouren som har ett inledande ansvar för att bistå drabbade människor med akut krisstöd och sociala insatser. Socialjouren har ansvar för att bedöma om stadsdels- utbildnings- kultur- och idrottsförvaltningarna behöver larmas och/eller aktiveras. Socialjouren deltar i stadsdelsförvaltningarnas POSOM (Psykiskt Och Socialt Omhändertagande vid olyckor och katastrofer) -grupper för samverkan och utbyte av erfarenheter.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Socialjouren svarar och agerar på larm om kris och katastrof (Stockholms stad socialjour).	100 %		År
Tillgänglighet för besökare dygnet runt (Stockholms stad socialjour).	100 %		Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Socialnämnden samarbetar med Stiftelsen Hotellhem I Stockholm (SHIS) för att möta behovet av genomgångsbostäder för personer som är i behov av en tillfällig bostad eller mer varaktigt boende med visst boendestöd. Familjer med osäkra boendeförhållanden och våldsutsatta personer som tvingas flytta är prioriterade målgrupper. SHIS har också ett uppdrag i att säkra stadens mottagande av flyktingar i samarbete med det nyinrättade etableringskontoret, vilket är särskilt viktigt i ljuset av det ökade antalet asylsökande under hösten 2015.

Genom ordförandeskapet i "Genomförandegruppen för utbyggnad av särskilda boendeformer för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning" medverkar nämnden i arbetet att tillgodose behovet av bostad för denna målgrupp.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal anvisade bostäder för flyktingar		tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur tillgången till bostäder med särskild service LSS och SoL kan säkerställas	2016-01-01	2016-12-31
 Socialnämnden ska aktivt bidra och samverka i stadens arbete med att tillskapa fler boenden för prioriterade grupper, såsom nyanlända invandrare, ensamkommande flyktingbarn med flera	2016-01-01	2016-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med berörda nämnder och bolag se över organiseringen av Bostad Först och träningslägenheter för att säkra ett hållbart stöd till de boende	2016-01-01	2016-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med bostadsförmedlingen utreda om ideella organisationers försöks- och träningslägenheter ska övergå till stadens egna verksamheter samt utreda konsekvenserna av om all förmedling av försöks- och träningslägenheter sker via Bostadsförmedlingen	2016-01-01	2016-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden identifiera lämpliga platser för tillfälliga akutboenden. I samband med detta ska också utredas vilken av stadens fastighetsförvaltande organisationer som bäst förvaltar dessa boenden	2016-01-01	2016-12-31
 Socialnämnden ska tydliggöra riktlinjer och ansvarsfrågor för försöks- och träningslägenheter	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Stockholmare med svag ställning på bostadsmarknaden får bostad

Förväntat resultat

Socialnämnden medverkar till att personer med svårighet att ordna bostad får någonstans att bo.

Nämndens verksamhet

Det ökande antalet flyktingar som kommer till Sverige är en stor utmaning för hela landet. Socialnämnden har ansvar för att de nyanlända flyktingar som kommer till staden enligt överenskommelse med länsstyrelsen ska erbjudas boende och det praktiska stöd, den samhällsintroduktion och det initiala ekonomiska bistånd som de kan vara i behov av. Nämnden ansvarar också för mottagande av ensamkommande flyktingbarn från det att de kommer till staden till dess de av Migrationsverket anvisas en kommunplats och flyttar. Migrationsverket och länsstyrelsen föreslår inför 2016 att staden ska ta emot 3 052 ensamkommande barn och 2 810 nyanlända invandrare.

År 2016 ska organisationen av Bostad först i Stockholms stad implementeras i socialförvaltningens ordinarie stödutbud. Projektet och samarbetet med Stockholm Stadsmission kommer formellt avslutas 2016-06-01. Former för samarbete med och service till bostadsbolagen ska ses över och vidareutvecklas i syfte att öka antalet lägenheter som förmedlas till Bostad först. I syfte att säkra kunskapsöverföring kommer socialförvaltningen gemensamt med Stockholms Stadsmission utforma ett metodstöd som ska vara färdigställt senast i april 2016.

Behovet av försöks- och träningslägenheter är fortsatt stort. I samarbete med bostadsförmedlingen ska förvaltningen utreda om ideella organisationers försöks- och träningslägenheter ska övergå till stadens egna verksamheter samt utreda konsekvenserna av om all förmedling av försöks- och träningslägenheter sker via Bostadsförmedlingen. Riktlinjer för försöks- och träningslägenheter ska revideras och förtydligas.

Förvaltningen söker ändamålsenliga lokaler för akutboende och för att upprätthålla taköverhuvudet-garantin till dem som behöver det. Under 2015 har flera externa verksamheter avvecklats och ytterligare verksamheter kommer att avvecklas under 2016. Ett antal nya platser behöver öppnas under året för att möta behovet.

För att äldre hemlösa inte ska hänvisas till akutboenden kommer förvaltningen att ta fram alternativa boendelösningar. Samverkan mellan socialförvaltningen och äldreförvaltningen fortsätter för att utveckla lämpliga alternativ. Målet är att inga personer över 65 ska hänvisas till härbärgen.

Förvaltningen kommer att i samarbete med andra aktörer inom staden utreda hur tillgången till bostäder med särskild service enligt LSS och SoL kan säkerställas. Förvaltningen ska utreda frågan om fler boendelalternativ enligt LSS. En central del i detta är att se över ersättningssystemet. Socialförvaltningen och äldreförvaltningen ska i samråd med stadsdelsförvaltningarna göra en översyn av behovet av boende för äldre personer som bor i gruppboende enligt LSS. Bland annat bör det utredas om det finns behov av vård- och omsorgsboende för personer som bor i gruppboende enligt LSS.

I handlingsplanen för utveckling av socialpsykiatri är boende ett av de prioriterade områdena. Bland annat kommer socialförvaltningen i samverkan med stadsdelsförvaltningarna planera för utbyggnad av boenden utifrån handlingsplanen. Socialförvaltningen utreder förutsättningar för att starta alternativa boendeformer samt möjligheten att koppla ACT-team (samverkan socialtjänst och psykiatri) i samverkan med landstinget till boendena. Valfrihet för insatserna boendestöd, stödboende, bostad med särskild service och sysselsättning infördes inom socialpsykiatri år 2010. Socialförvaltningen

har under 2015 deltagit i kommunstyrelsens översyn av valfriheten och det tillhörande ersättningsystemet inom verksamhetsområdet. Arbetet fortgår under 2016 utifrån utredningens resultat.

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Socialnämnden bidrar till målet utifrån de möjligheter nämnden har att inom sin verksamhet värna en hållbar livsmiljö. Detta görs genom att upprätthålla en hög medvetenhet om verksamhetens konsekvenser för miljön och att hushålla med resurserna. Nämnden beaktar förslaget till miljöprogram 2016 -2019 i sin verksamhet i avvaktan på kommunfullmäktiges beslut om miljöprogram.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att minska sin negativa miljöpåverkan vad gäller energianvändning.

Nämndmål:

Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Nämnden strävar efter att i sin verksamhet minska sin negativa miljöpåverkan i fråga om energianvändning, transporter, kemikaliehantering och avfallshantering. Inomhusmiljön är sund och ekologiska livsmedel köps i så stor utsträckning som möjligt.

Nämndens verksamhet

Nämndens verksamheter arbetar för en minskad miljöpåverkan genom miljöeffektiva transporter, genom att köpa ekologiska livsmedel, genom att använda en miljöanpassad avfallshantering samt att läsa dokument digitalt i hög utsträckning för att undvika pappersförbrukning.

Förvaltningen kommer under 2016 att utveckla användandet av kommunikationsverktyget Stockholms miljöbarometer för att inspirera till och få nya idéer till miljöarbete. Ett övergripande arbete kommer att inledas med att kontinuerligt informera och utbilda medarbetarna i syfte att alla medarbetare ska kunna bidra till en miljövänlig organisation. När stadens nya miljöprogram är antaget av kommunfullmäktige kommer förvaltningens egen miljöhandlingsplan revideras.

Ekologiska varor ska vara förstahandsvalet när det gäller både livsmedel och övriga inköp. Verksamheterna ska sträva efter att andelen inköp av ekologiska livsmedel ska vara minst 25 procent. Detta arbete kommer underlättas när förvaltningens projekt kring effektiva inköp är genomfört. Matavfall hämtas från samtliga verksamheter som serverar mat till brukare för att återvinnas till biogas.

I staden har en upphandling av ett kemikaliehanteringssystem inletts och förvaltningen avser

att ansluta till det.

Förvaltningen ska under året uppmuntra verksamheterna att välja vegetarisk kost vid möten, konferenser och personaldagar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att förvaltningens verksamheter reser miljövänligt i tjänsten.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel elbilar		14 %	Halvår

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att ha en hög medvetenhet om vikten av en giftfri miljö inom nämndens verksamheter.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden av totalt inköpta måltider och livsmedel.		Fastställs 2016	År

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Socialnämnden bidrar till målet genom att verka för att stockholmarna ska vara självförsörjande och genom att ha kontroll över sin egen ekonomi.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att hålla en hög servicenivå till restaurangföretagen vid ansökningar om serveringstillstånd och ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att öka servicenivån.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samarbete med trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda en gemensam hantering av satellitserveringar	2016-01-01	2016-04-30

Nämndmål:

Nämnden har en väl fungerande handläggning av ansökningar om serveringstillstånd

Förväntat resultat

Kunderna är nöjda med den service nämndens tillståndsenhet erbjuder. Handläggningen är rättsäker, effektiv och av god kvalitet. Kunderna bemöts med respekt och tillgänglighet.

Driftsverksamhet

Alkohollagen ställer höga krav på den som söker serveringstillstånd på restaurang. Vid ansökan ska den sökande visa att företaget är kvalificerat för att ha serveringstillstånd, samt att även de personer som har ett betydande inflytande i rörelsen har god ordning på sin ekonomi och inte är dömda för något brott som kan ha betydelse för lämpligheten. Det är viktigt att informationen om vilka krav som ställs är tydlig och transparent så att sökande kan få en uppfattning om det troliga utfallet av ansökan.

Den som ansöker om serveringstillstånd får god service och en effektiv handläggning. Alla sökande får tydliga besked om vad som eventuellt kan ändras så att kraven tillgodoses, alternativt en förklaring till varför tillstånd inte kan ges. Kundnöjdheten när det gäller hanteringen av ansökningar och tillsyn enligt alkohollagen mäts årligen med ett Nöjd Kund-Index (NKI) som tas fram av Stockholm Business Region.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nöjd Kund-Index	72 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom stadsövergripande insatser för att ett ökat antal stockholmare ska kunna försörja sig själva. Inom nämndens egen verksamhet medverkar insatserna till egen försörjning för brukare som inte är självförsörjande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,04 %	1,9 %	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,04 %	1,2 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar	5 st	750	Tertial
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	5 st	500 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	10 st	10 000 st	År
 Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	15 st	800 st	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	10 st	8000 st	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadens nämnder och bolag utveckla ett utbud av platser för kommunala visstidsanställningar som motsvarar behoven hos aspiranterna. Stadens nämnder och bolag ska medverka i arbetet med att bereda platser för visstidsanställda.	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Arbetsföra stockholmare inom socialtjänstens område arbetar och försörjer sig själva

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Socialtjänsten arbetar för att personer i behov av ekonomiskt bistånd får en korrekt handläggning. Handläggarna känner stöd i sitt arbete.

Driftsverksamhet

Personer som söker ekonomiskt bistånd får rätt insats för att uppnå egen försörjning.

Strategiskt arbete

Andelen försörjningsstödstagare minskar i Stockholm men bidragstiden ökar. Personer som står långt från arbetsmarknaden behöver insatser som ger bättre resultat för den enskilde på väg mot stadigvarande självförsörjning.

Arbetsmarknad

Förvaltningen kommer fortsätta att stödja arbetet med Individual placement and support (IPS). IPS är en evidensbaserad metod som används för att personer med psykisk funktionsnedsättning ska komma ut i arbete eller studier, och metoden används av förvaltningens verksamhet Alfa. Då de resultat som uppnåtts överstiger alla andra tidigare försök att stötta målgruppen ut i arbete, studier och sysselsättning behöver nämnden under 2016 fokusera på fortsatt användning och spridning av metoden. Under 2016 kommer Alfa samverka med brukarorganisationer, arbetsmarknadsförvaltningen, företagare, stadsdelsförvaltningar och landstinget kring vägar ut i arbete/sysselsättning för målgruppen.

Stadsdelsförvaltningarna och arbetsmarknadsförvaltningens jobbtorg arbetar sedan 2012 med bedömningsinstrumenten initial bedömning (IB) vid nybesök och förutsättningar inför arbete (FIA) vid långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Socialförvaltningen kommer fortsatt följa och utveckla arbetet. Ett forskningsprojekt inleddes 2015 för att utvärdera arbetet med initial bedömning och bedrivs av Linnéuniversitetet. Forskningen kommer att bedrivas till februari 2016.

Ekonomiskt bistånd

Riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd håller på att revideras. När förslaget till nya riktlinjer beslutas av socialnämnden och kommunfullmäktige kommer dessa att implementeras.

Förvaltningen har, tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen, utrett förutsättningarna för att införa ett system för prova-på-studier inom ekonomiskt bistånd. När förslaget är beslutat av kommunfullmäktige kommer förvaltningen, tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen, fortsätta arbetet. Även möjligheterna att bevilja extra ekonomiskt bistånd till barnfamiljer under sommarlovet kommer utredas.

En brukarundersökning genomfördes i staden inom ekonomiskt bistånd 2014. För att följa utvecklingen föreslogs att den genomförs regelbundet vartannat år. Förvaltningen kommer därför att genomföra en enkätundersökning enligt samma modell under 2016.

Förvaltningen kommer att fortsatt samordna stadens arbete med att utreda felaktiga utbetalningar och bidragsbrott inom ekonomiskt bistånd (FUT). Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna kommer särskilt fokus läggas på att minska tiden från misstanke om felaktig utbetalning till inledd utredning (kötid) och att förbättra uppföljningen av återkraven.

Budget- och skuldrådgivning

Budget- och skuldrådgivning är en viktig del i det vräkningsförebyggande arbetet. Vuxna med minderåriga barn ska inte behöva vänta mer än en vecka för att få träffa en budget- och skuldrådgivare. Socialförvaltningen ska genomföra en översyn av stadens budget- och skuldrådgivning i syfte att stärka verksamheten. I det ingår att se över struktur och systematisering av det förebyggande arbetet. En viktig del i det förebyggande arbetet är att öka kännedomen om budget- och skuldrådgivning, både internt inom socialtjänstens verksamheter och externt mot andra myndigheter, organisationer, föreningar etc.

Driftsverksamhet

Enheten för hemlösa arbetar för att klienter blir självförsörjande. Alla klienter erbjuds kontakt med budget- och skuldrådgivare så tidigt som möjligt i kontakten för att ytterligare öka förutsättningarna för en väg ut ur hemlöshet. Enheten gör utredning med IB (Initial bedömning) och FIA (Förutsättningar inför arbete) för att så tidigt som möjligt bedöma rätt insats för att nå självförsörjning. Snabb remittering sker till jobbtorg när klienten bedöms vara arbetsför och en arbetsförmågeutredning erbjuds de klienter där arbetsförmågan är oklar. Ett aktivt arbete görs för att klienter som är sjukskrivna mer än 90 dagar får en rehabiliteringsplan från behandlande läkare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Erbjuda praktikplatser för personer med funktionsnedsättning (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5)	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Socialnämnden bidrar till målet genom att verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller verksamhetens mål. Nämnden har god ekonomistyrning och bevakar den ekonomiska utvecklingen under året.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar		100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar		100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2		+/- 1 %	År

Nämndmål:

Administrationn stödjer verksamheterna att uppnå fastställda mål

Förväntat resultat

Chefer och medarbetare är nöjda med det administrativa stödet.

Nämndens administrativa verksamhet

Förvaltningens administration har i uppdrag att ge förvaltningens verksamheter ett effektivt stöd inom många områden.

Inom personalområdet ska cheferna behålla och utveckla sin kompetens. De får bland annat stöd att minska sjukfrånvaron, att uppnå en god arbetsmiljö och att utveckla arbetet utifrån resultaten i medarbetarenkäten.

Arkiv och registratur ska se till att det finns tillräckliga kunskaper i förvaltningen för att allmänna handlingar hanteras korrekt. Det görs genom att ta fram förvaltningens processer och hanteringsanvisningar. Vidare genomförs olika former av utbildnings- och informationsinsatser samt att förvaltningens styrdokument om allmänna handlingar på intranätet uppdateras.

Förvaltningens verksamheter får juridisk rådgivning och stöd i upphandlingsfrågor.

Inom ekonomiområdet får cheferna tillgång till en kvalificerad samtalspartner för att öka prognossäkerheten samt styra och utveckla verksamheten.

Lokalfrågor har stor betydelse för verksamheterna och de får stöd att ha rätt lokaler utifrån verksamhetens uppdrag.

Förvaltningens IT-stöd för journalhantering, diarium, bidrag till ideella organisationer och LSS-kollo, Platina, kommer fortsätta utvecklas. Detta gäller inte minst genom projektet Ärendehantering som har till syfte att handläggarna inom förvaltningen ska börja använda Platina i hanteringen av tjänsteutlåtanden. En stor potential finns inom Platina för att sedan ta ytterligare steg i användningen.

Under 2016 kommer förvaltningen fortsätta satsningen inom området ”Jobba smartare”. I det

arbetsplatssystem som levereras från Volvo IT finns ett antal verktyg för att underlätta och effektivisera arbetet.

Det behöver även genomföras en breddutbildning i att arbeta med dator och hur man använder en Smart Phone. Med en höjd kunskapsnivå kommer fler verksamheter kunna nyttja fördelarna med dator, Smart Phone och mobila arbetssätt.

Under 2015 startade i staden och inom förvaltningen ett inköpsprojekt. Det innebär att vi mer och mer ska gå över till webbaserade inköp via stadens inköpsportal. Förvaltningen behöver under 2016 ta fram ett grundläggande utbildningspaket för medarbetare som ska hantera inköp.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är kostnadseffektiva

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter ska planera och bedriva sin verksamhet så att resurserna är väl anpassade till de mål verksamheten ska uppnå.

Nämndens verksamhet

Arbetet med noggranna uppföljningar inom nämndens verksamheter har lett till ökat fokus på såväl bra resultat för klienter och brukare som på resursanvändningen för uppnådda resultat. Socialtjänstavdelningen fortsätter att utveckla arbetet med balanserade styrkort som stöd i uppföljnings- och styrningsarbete. Styrkorten balanserar mått från flera olika perspektiv och bildar underlag till dialog mellan avdelning, enhet och medarbetare. Styrkorten är också ett sätt att enkelt visuellt levandegöra verksamhetens uppdrag och åtaganden. Stöd från stab och controller till enheterna fortsätter att stärkas och utvecklas på olika sätt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel klienter som vid avslutad kontakt med Enheten för hemlösa har stadigvarande boende.	41 %		Tertial
Andel nyrekryterade hem i staden som rekryterats genom Resursteamens barn och ungdom.	35 %		Halvår
Andel rekryterade hem som används inom ett år (Resursteamens barn och ungdom).	76 %		Halvår
Beläggning boende- och behandlingsenheten	93 %		Tertial
Beläggning ensamkommande flyktingbarn	93 %		Tertial

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Socialnämnden bidrar till stockholmarnas frihet att kunna delta på lika villkor i samhället genom insatser för att motverka diskriminering och våld samt genom insatser för att öka jämställdhet, tillgänglighet och delaktighet. Barn som är i kontakt med stadens och nämndens

verksamheter får sina rättigheter enligt barnkonventionen tillgodosedda.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Socialnämnden bidrar till ökad jämställdhet genom att integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla verksamheter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska mäta och analysera den statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön	2016-01-01	2016-12-31
 Socialnämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning utifrån kön	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i nämndens verksamheter

Förväntat resultat

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar allt arbete och genusbudgetering bidrar till att uppmärksamma resursfördelning utifrån kön.

Förvaltningens jämställdhetsarbete

Utgångspunkten i arbetet med jämställdhet och mångfald är förvaltningens plan för jämställdhet och mångfald. Alla chefer och medarbetare ska känna till planen och bedriva ett aktivt arbete för att målen i planen uppnås. Planen ska framförallt tas upp vid arbetsplatsträffar och vid introduktion av nyanställda. Det dagliga arbetet ska präglas av allas lika värde, inkludering och jämställdhet. Alla former av kränkande särbehandling och diskriminering ska i alla sammanhang motverkas.

Förvaltningens jämställdhetsarbete syftar till att synliggöra brukares och anställdas villkor vid samtliga enheter och verksamheter ur ett könsperspektiv. Förvaltningen fortsätter arbetet med att få en helhetsbild utifrån såväl kvantitativa som kvalitativa aspekter av jämställdhet. En jämn fördelning mellan kvinnor och män inom organisationen, på samtliga positioner är lika viktig som att kvinnors och mäns erfarenheter, kunskaper, och värderingar tas tillvara och får ha inflytande på och påverka utvecklingen inom organisationen och i verksamheterna. Det är viktigt med en gemensam målbild för jämställdhetsarbetet och att det finns ett helhetstänk i vilket hela förvaltningen ingår.

Under året fortsätter fortbildningsinsatser om jämställdhet, jämställdhetsintegrering, jämställdhetspolitik och lagstiftning inom området

Förvaltningen arbetar enligt 4R, en metod för att integrera jämställdhet. Med hjälp av 4R-metoden kartläggs och analyseras verksamheter ur ett jämställdhetsperspektiv. Om samtliga steg i metoden arbetats igenom kan man följa upp: representation (kön), resurser (fördelning av tid och resurser mellan könen), resultat (tillgodoses båda könen intressen/möjligheter, olika effekter för könen, förväntningar kopplade till kön) och realisera (föreslå nya mål och

åtgärder för att utveckla arbetet med jämställdhet i verksamheten). Erfarenheter från 4R-analyser har gett en bild av könsfördelningen i verksamheternas olika delar.

Socialtjänstavdelningen redovisar könsuppdelad statistik i resultat för brukare sedan några år tillbaka. Analysarbetet behöver stärkas för att kunna dra slutsatser om huruvida verksamheterna ger lika villkor och fördelar resurserna lika mellan kvinnor/flickor och män/pojkar. Som en förberedelse inför genusbudgetering nästa år ska enheterna särskilt följa hur fördelningen av resurser ser ut. Genom att kunna följa upp vilka som får vad och på vilka villkor kan vi upptäcka könsmonster i verksamheterna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att chefer och medarbetare har en aktiv dialog om mål och arbetssätt som leder till goda resultat för förvaltningens olika målgrupper.

Ledarskapet ger förutsättningar för medarbetarnas delaktighet, självständiga arbete och utveckling. Cheferna har en tydlig målbild och inspirerar medarbetarna att nå målen. Det aktiva medarbetarskapet bidrar till verksamhetens utveckling och kvalitet. Chefers och medarbetares kompetens och engagemang har stor betydelse för att uppfylla verksamhetens mål. Chefer och medarbetare har ett förhållningssätt som innebär att vara aktiva, tillgängliga och trovärdiga. Utgångspunkten i allt arbete är ett gott bemötande.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	83	83	År
 Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats	100 %	100 %	År
 Index Bra arbetsgivare		fastställs 2016	År
 Index Psykosocial arbetsmiljö		fastställs 2016	År
 Sjukfrånvaro	5,5 %	tas fram av nämnden	Tertial

Nämndmål:

Nämnden har goda arbetsförhållanden

Förväntat resultat

Sjukfrånvaron minskar och Aktivt Medskapandeindex ökar. Antalet medarbetare som rekommenderar sin arbetsplats till andra ökar.

Nämndens verksamhet

Arbetsmiljö och hälsa

En bra arbetsmiljö skapas gemensamt av chef, medarbetare och skyddsombud, allas kompetenser behövs för att uppnå målet om en bra arbetsmiljö. Chefer har ett särskilt ansvar

för att arbetsmiljön präglas av öppenhet, respekt och delaktighet.

Under året genomför chef, medarbetare och skyddsombud enligt det systematiska arbetsmiljöarbetet regelbundna undersökningar av arbetsmiljön, vidtar åtgärder och följer upp arbetsmiljöarbetet. Utöver fysiska skyddsronder och stadens medarbetarundersökning för 2015 där förvaltningen har särskilda tilläggsfrågor om den psykosociala arbetsmiljön utgör också de månatliga arbetsplatsträffarna och de årliga medarbetarsamtalen en grund för undersökning av arbetsmiljön. De behov av förbättringsområden som kommer fram i undersökningarna av arbetsmiljön tas upp i handlingsplaner som upprättas årligen. Handlingsplanerna följs upp av chef och medarbetare i varje verksamhet samt skickas till berörda samverkansgrupper som har ett övergripande uppföljningsansvar. Ett utvecklingsområde under året är att utveckla uppföljningsarbetet av handlingsplanerna både inom ramen för arbetsplatsträffarna men också inom förvaltningens olika samverkansgrupper.

Förvaltningen kartlägger årligen tillsammans med huvudskyddsombud och de fackliga organisationerna behovet av arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud. Arbetsmiljöutbildning anpassas och anordnas utifrån det behov som framkommit till exempel för nyanställda chefer.

Förvaltningen arbetar systematiskt med att förebygga sjukfrånvaro. Förvaltningen anordnar årligen utbildning för nya chefer i stadens rehabiliteringsprocess. Syftet med utbildningen är att säkerställa användningen av de verktyg som finns i stadens rehabiliteringsprocess och betona vikten av att uppmärksamma tidiga signaler och vidta åtgärder. Under året kommer en fördjupad utbildning i stadens rehabiliteringsprocess anordnas för förvaltningens chefer. Förvaltningen har strukturerade och regelbundna möten med företagshälsovården och Försäkringskassan. För att rehabiliteringsmötena på bästa sätt ska bidra till en effektiv rehabiliteringsprocess för berörda medarbetare, kommer ansvar och rollfördelning att särskilt uppmärksammas. Förvaltningen har sedan tidigare tagit fram en handlingsplan med olika aktiviteter för att intensifiera arbetet med att sänka sjukfrånvaron. Handlingsplanen kommer att revideras under året för att möta de behov av insatser som bör genomföras.

Inom ramen för arbetsplatsträffarna kommer chefer och medarbetare fortsätta att ha samtal om innebörden och betydelsen av ett tydligt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap utifrån stadens fastställda förhållningssätt samt arbeta med frågor som bidrar till hälsofrämjande arbetsplatser.

Alla medarbetare uppmuntras att ta del av stadens utbud av friskvårdsaktiviteter.

Samverkan

Förvaltningens överenskommelse om förnyelse, arbetsmiljö och samverkan utgör en fortsatt viktig grund för den gemensamma samverkansandan och för att vara en bra arbetsgivare med goda arbetsförhållanden och arbetsvillkor. De olika samverkansgrupperna fortsätter sitt utvecklingsarbete med fokus på att hitta former för uppföljning av arbetsmiljö- och verksamhetsfrågor, både månatlig och årlig uppföljning. Under året kommer en utbildningsinsats att anordnas för chefer och medarbetare med syfte att betona intentionerna med stadens samverkansavtal.

Medarbetarenkäten

Alla chefer har i uppdrag att analysera resultaten av 2015 års medarbetarundersökning tillsammans med medarbetare och skyddsombud. Utifrån analysen tas gemensamt en

handlingsplan fram med några förbättringsområden som framförallt bidrar till att målen för medarbetarskap och ledarskap uppnås. Handlingsplanen följs regelbundet upp vid arbetsplatsträffar och anmäls till respektive verksamhets samverkansgrupp.

Rätten till heltid

Det finns inga ofrivilligt deltidsarbetande personer i förvaltningen. De personer som arbetar deltid har erbjudits möjlighet att anmäla intresse för utökad sysselsättningsgrad, de som önskat har erbjudits arbete på heltid i förvaltningen. I verksamheter där deltidсанställningar finns har chef och medarbetare en regelbunden dialog om önskemål och behov ändras.

Personal- och kompetensförändringar

Personalstruktur

Förvaltningen har cirka 900 månadsavlönade medarbetare per den 1 september 2015. Av dessa är cirka 13 procent tidsbegränsat anställda. Av de medarbetare som är tillsvidareanställda är 74 procent kvinnor och 26 procent män, av de medarbetare som är tidsbegränsat anställda är 73 procent kvinnor och 27 procent män. Under 2016 kommer 26 medarbetare att uppnå en ålder av 65 år och 8,9 procent av de anställda beräknas avgå i pension inom 3 år (med beräknad pensionsålder 65 år). Medarbetare har dock rätt att arbeta till dess att de fyller 67 år. Detta medför ett rekryteringsbehov samtidigt som det är viktigt att ta tillvara kompetens som finns hos medarbetare som går i pension för att säkerställa kunskapsöverföring. Det är angeläget att medarbetarna på olika nivåer i organisationen speglar sammansättningen av befolkningen i staden beträffande faktorer som kön och etnicitet, detta är särskilt viktigt att beakta vid rekrytering.

Förväntade personalförändringar inför 2016

Antalet medarbetare kommer att öka i samband med nämndens ökade ansvar att erbjuda ensamkommande barn och ungdomar plats på asyl- och PUT-boenden. Av de ankomstboenden som har öppnat under 2015 kommer en del av denna verksamhet att permanentas under året vilket medför ett ökat antal medarbetare. Ett stödboende planeras öppna under året med syfte att ersätta Västerorts stödboende vilket medför att antalet medarbetare kommer att öka.

Med anledning av att det kommer starta både asyl-och PUT-boenden samt ett stödboende under året utgör kompetensförsörjningen en viktig del i att säkra en bra kvalitet i verksamheten.

Rekryteringsbehov

Med anledning av att förvaltningen kommer starta nya verksamheter för ensamkommande barn och ungdomar kommer flera hundra behandlingsassistenter att behöva rekryteras under året. På grund av de pensionsavgångar som sker under året och under kommande år kommer förvaltningen behöva rekrytera både behandlingsassistenter och socialsekreterare. Dessa befattningar är de största yrkesgrupperna inom förvaltningen och utgör 33 procent respektive 20 procent.

Kompetensutvecklingsinsatser/kompetensförsörjning

Medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar och stadens medarbetarundersökning utgör en viktig grund både för att behålla kompetens och för att stärka varumärket Stockholm stad som en bra

arbetsgivare med goda arbetsförhållanden och arbetsvillkor.

Särskilt viktiga verktyg för kompetensutveckling är de individuella samt de gemensamma arbetsplatsförlagda utvecklingsplaner som upprättas utifrån verksamhetens behov och omvärldens krav på nya och eller förändrade uppdrag i förvaltningens verksamheter.

Förvaltningen behöver fortlöpande säkerställa rätt kompetens för att nå verksamhetens mål och tillgodose dess behov. Det är av särskild vikt att ge medarbetarna möjlighet till kontinuerligt lärande i det dagliga arbetet och kompetensutveckling i olika former.

Kontinuerlig introduktionsutbildning erbjuds nyanställd personal och förvaltningens praktikanter. Att ta emot praktikanter är en del i förvaltningens långsiktiga kompetensplanering. Förvaltningens chefer ansvarar för att nyanställda medarbetare får en bra introduktion. Den arbetsplatsförlagda introduktionen utgör därför en viktig del för att säkra kvaliteten i verksamheten och för att främja en god personalpolitik. För att säkerställa att introduktionen innehåller den information som medarbetaren behöver för att kunna utföra ett bra arbete finns en checklista framtagen.

En ökad rekrytering under året av både av chefer och medarbetare inom verksamhetsområdet ensamkommande barn och ungdomar ställer krav både på introduktion, stöd och kompetensutveckling.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Cheferna ska uppmärksamma tidiga signaler på ohälsa och frånvaro och vidta åtgärder.	2016-01-01	2016-12-31
En årlig handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska tas fram i samarbete mellan chef, medarbetare och skyddsombud.	2016-01-01	2016-12-31
Frågor om respekt, bemötande och delaktighet för personer med fysiska och/eller psykiska funktionsnedsättningar ska regelbundet tas upp på arbetsplatsträffar (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 3)	2016-01-01	2016-12-31
Individuella utvecklingsplaner ska upprättas / revideras i samband med medarbetarsamtalen.	2016-01-01	2016-12-31
Nämndens jämställdhets- och mångfaldsplan samt riktlinjer om kränkande behandling ska gås igenom vid en arbetsplatsträff.	2016-01-01	2016-12-31
Se över hur socialnämnden bättre kan leva upp till att medarbetarna ska spegla befolkningssammansättningen i Stockholm beträffande faktorer som kön och etnicitet.	2016-01-01	2016-12-31
Säkerställ icke-diskriminering vid rekrytering. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5).	2016-01-01	2016-12-31
Säkerställa att förvaltningens medarbetare med funktionsnedsättning har tillgång till stadens it-miljö (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning mål 5)	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Mänskliga rättigheter är en viktig grund i stadens arbete. Lika rättigheter och stora möjligheter kommer alla till del i en stad tillgänglig för alla. Socialnämnden utgår i sin

verksamhet från alla människors lika värde och att varje människa ska ha möjlighet att utvecklas efter sina egna förutsättningar. Nämnden bidrar till att uppfylla målet genom ett aktivt arbete bland annat utifrån den jämställdhets- och mångfaldsplan som fastställts av nämnden. En förvaltning präglad av jämställdhet och mångfald bidrar till trygghet, respekt, integritet och tillgänglighet för såväl brukare som personal.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska skyndsamt genomföra en översyn i samråd med stadsdelsnämnderna, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden samt Stockholms stadshus AB i syfte att säkerställa en ändamålsenlig organisation, process, resursfördelning samt uppföljning för flyktingmottagandet.	2016-01-01	2016-12-31
 Socialnämnden ska se över riktlinjer, arbetssätt och processer för att förbättra hanteringen av ärenden som rör fastställande av faderskap och föräldraskap med syfte att människor inte ska bemötas olika utifrån familjekonstellation, sexuell läggning och könsidentitet/könsuttryck	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Nämnden beaktar mänskliga rättigheter i alla verksamheter

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Nämnden arbetar långsiktigt med insatser för att beakta mänskliga rättigheter.

Driftsverksamhet

Stockholmarna som har kontakt med nämndens verksamheter är nöjda med insatser och bemötande.

Strategisk verksamhet

De mänskliga rättigheterna är grundläggande i allt arbete socialnämnden gör. Förvaltningen arbetar främjande för att människor ska bemötas lika oavsett tillhörighet och bakgrund. Genom stadens kansli för mänskliga rättigheter och demokratiutveckling kan förvaltningen få stöd i arbetet.

Ett prioriterat område för året är hanteringen av faderskaps- och föräldraärenden, där förvaltningen kommer att se över riktlinjer, arbetssätt, information och processer vad gäller barnperspektiv och att människor inte bemöts olika utifrån familjekonstellation, sexuell läggning och könsidentitet/könsuttryck. Arbetet kommer att ske i samverkan med representanter från stadsdelsförvaltningarna. För att skapa en gemensam grund, underlätta för nyanställda och säkerställa rättsäkerhet och likställighet kommer förvaltningen, tillsammans med den arbetsgrupp med representanter från familjerätten som tillsattes hösten 2015, att under 2016 att ta fram ett förslag till ett gemensamt sätt att utreda. Barnperspektiv och mänskliga rättigheter kommer att innefattas. En inspirationsdag för familjerätt ska genomföras under hösten.

Driftsverksamhet

Inom nämndens verksamheter arbetar man med utgångspunkten att alla är lika värda och att alla ska ha möjlighet till delaktighet och inflytande. Brukare ska ha möjlighet att påverka sin livssituation men också ta eget ansvar för sitt liv och respektera andra.

Våldsutsatta kvinnor erbjuds stöd och ett fullgott skydd. Förvaltningen har flera verksamheter inom Enheten för stöd och skydd som vänder sig till personer som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck och våld. Verksamheterna erbjuder både möjlighet till skyddat boende och stöd och råd i öppenvård. Verksamheterna har ett nära samarbete med idéburna organisationer som arbetar för personer som utsatts för våld i nära relation.

Förvaltningens verksamheter arbetar på olika sätt med att involvera brukare och klienter i de insatser som ges. Det är också angeläget att utveckla kunskap och ta till vara både egna kunskaper och forskning i arbetet. Genom kontinuerlig utveckling av evidensbaserad praktik ökar möjligheten att ge brukare och klienter bästa möjliga stöd liksom en reell möjlighet till att vara delaktiga i val av insatser.

Socialtjänstavdelningen har fem verksamheter som är HBT-certifierade. Målet är att fler enheter efterhand ska certifieras och under året arrangeras föreläsningar för medarbetare och chefer om genus, normkritik och intersektionalitet för att få en gemensam kunskapsgrund.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Socialnämnden bidrar till stadens arbete att garantera barnrättsperspektivet genom att barnkonventionen utgör en grund för det arbete som bedrivs inom nämndens verksamheter. Avsnitt om barnperspektivet och barnets rättigheter ska finnas i stadens riktlinjer inom socialtjänstens område.

Nämndmål:

Barnkonventionen genomsyrar nämndens verksamheter

Förväntat resultat

Nämnden medverkar till att lyfta barnperspektivet i staden. Barnets rätt enligt barnkonventionen ska prägla hela socialtjänsten.

Strategiskt arbete

Under 2016 fortsätter arbetet med att lyfta barnperspektivet i hela socialtjänsten i Stockholms stad. Nämnden ska under året aktivt arbeta med barnkonventionens artikel 12 om Barns rätt att få sin röst hörd. Barn och ungas rätt till delaktighet och inflytande samt rätt till relevant information framgår tydligt i socialtjänstlagen. Socialtjänstlagen slår fast att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut och andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser. Utbildningar och information med fokus på barn, föräldrar och anhöriga kommer att genomföras under året. Ett barn ska ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor som rör barnet och ha inflytande utifrån ålder och mognad. Nämnden fortsätter sin samverkan med

stadens barnombudsman och ska utveckla metoderna för barns delaktighet, utifrån nationella barnombudsmannens arbete med fokusgrupper.

Ett stärkt barnperspektiv inom socialtjänsten innebär att även barnets situation bör uppmärksammas när vuxna ansöker om stöd. Förvaltningen ska verka för att barnperspektivet beaktas hos personer med funktionsnedsättning som har barn under 18 år, bland annat genom de frågor som förvaltningen fört in i verksamhetsområdets utredningsmallar.

Inom socialpsykiatri ska barnperspektivet tydliggöras i utredningarna. Barn som anhöriga är ett av de områden som enligt handlingsplanen för utvecklingen av socialpsykiatri ska prioriteras under 2016.

I socialtjänstinspektörernas granskningar avseende missbruk har det framkommit brister i barnperspektivet vad gäller barn till vuxna i missbruk. En stadsövergripande granskning avseende detta kommer därför att genomföras under 2016. Vuxenheternas samverkan med enheter som utreder barn och ungdomar vidareutvecklas och stärkas. Stödgrupper ska erbjudas barn till föräldrar med missbruks/beroendeproblematik. Projektet med förstärkt föräldrastöd fortsätter och socialförvaltningen följer arbetet i de stadsdelsförvaltningar som ingår.

Driftsverksamhet

Barn som anhöriga är ett område som prioriteras. Enheten för hemlösa uppmärksammar barnperspektivet vid utredningar och föräldrar med underåriga barn prioriteras till försökslägenheter. Under året kommer sektionen för försörjningsstöd att göra barnkonsekvensanalyser i ärenden som direkt rör barn, till exempel umgängesbidrag.

Utbildningsinsatser erbjuds medarbetare och chefer vid behov. Metodgrupper och arbetsplatsträffar är forum för att lyfta frågor inom området och identifiera eventuella förbättringsområden. Förvaltningen kommer i dessa frågor att samverka nära stadens barnombudsman.

Förvaltningen använder en checklista för att säkerställa att barnkonventionen beaktas i alla beslutsunderlag.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

Socialnämnden bidrar till att höja medvetenheten och kunskaperna om våld i nära relationer inom stadens verksamheter. En viktig del i insatserna mot våld i nära relationer är att uppmärksamma våld i en hedersrelaterad kontext. Nämnden tillhandahåller skyddade boenden och medverkar till stöd till våldsutsatta personer i rättsprocessen. Ideella organisationer inom området får stöd.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten		tas fram av nämnden	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska, i samråd med socialnämnden, utreda om arbetet mot våld i nära relation ska ha ett särskilt anslag inom ramen för individ- och familjeomsorgen	2016-01-01	2016-12-31
 Socialnämnden ska utreda hur stadens insatser mot människohandel kan stärkas och hur arbetet bör organiseras	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

Personer som utsatts för våld i nära relationer lever ett liv utan våld

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Socialtjänsten arbetar för att våldutsatta i nära relationer och deras barn ska känna sig trygga med de insatser staden erbjuder. Handläggarna känner stöd i sitt arbete.

Driftsverksamhet

Personer som utsatts för hot och våld i nära relationer får skydd och stöd i den akuta situationen och stöd till ett liv utan våld.

Strategiskt arbete

Under 2015 har nämnden påbörjat att utveckla arbetet med stöd till våldsutövare. Detta arbete kommer att fortsätta och utökas under 2016. Även det våldsförebyggande arbetet kommer att få ett större fokus, vilket avspeglas i det reviderade programmet mot våld i nära relationer. Programmet ska implementeras under året. Våld mot transpersoner är en fråga som ska uppmärksammas och kompetensen förstärkas hos personal på jourer, skyddade boenden och stadsdelsförvaltningar. Utredningen av huvudmannaskapet för Relationsvårdscentrum Sydost och behovet av en stadsövergripande verksamhet som riktar sig till våldsutövare kommer att slutföras. Utredningsresultatet ger riktning för eventuellt fortsatt arbete i denna fråga.

Operation Kvinnofrid är ett samarbete mellan myndigheter och organisationer i Stockholms län med målet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Förvaltningen deltar fortsatt i det regionala arbetet inom Operation kvinnofrid, där fokus under 2016 framförallt kommer att vara stöd till våldsutövare att inte använda våld samt stöd till barn som har upplevt våld i nära relation. Förvaltningen kommer att anordna utbildningar bland annat om de reviderade riktlinjerna.

Nämnden kommer tillsammans med kommunstyrelsen att utreda om arbetet med våld i nära relationer ska ha ett eget anslag inom ramen för individ- och familjeomsorgen. Likaså kommer arbetet med att utveckla verksamhetssystemet för att kunna ta ut statistik om våld i nära relationer fortgå i samråd med kommunstyrelsen.

Förvaltningen ska uppmärksamma att barn och vuxna med funktionsnedsättning kan vara särskilt utsatta för våld i nära relationer. Under 2015 har DUR (dokumentation, utredning och resultat) kompletterats med Freda kortfrågor (Socialstyrelsens material för att upptäcka våld i nära relationer). Under 2016 fortgår arbetet med att upptäcka våld och hitta våldutsatta genom att kortfrågorna ställs i anslutning till utredning om en insats.

Driftsverksamhet

Enheten för behandling, stöd och skydd erbjuder skyddat boende på *Kriscentrum för kvinnor*. Målgruppen är kvinnor, med eller utan barn, som är eller har varit utsatta för fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld av en närstående. Medföljande barn kan vara upp till 18 år gamla (pojkar och flickor). Placeringar sker alltid via stadsdelsförvaltningar, kommuner eller socialjour. Verksamheten innehåller 18 lägenheter om ett eller två rum och kök. Under placeringstiden som kan variera mellan ett dygn upp till flera månader erbjuds kvinnor och barn hjälp med krisbearbetning och planering av ett fortsatt liv utan våld. Skolpliktiga barn har via utbildningsförvaltningens försorg tillgång till några timmars undervisning per dag av en lärare.

Enheten har idag också skyddat boende och stöd till flickor/unga kvinnor och pojkar/unga män i åldrarna 16-25 år som utsatts för hedersrelaterat våld. Efterfrågan från stadsdelsförvaltningarna visar att det finns behov av att utvidga målgruppen till att kunna ta emot flickor/unga kvinnor och pojkar/unga män som är utsatta för våld - inte bara hedersrelaterat våld, och i behov av skydd. Genom att vidga målgruppen skulle verksamheten bli mer flexibel när det gäller upp- och nedgångar i efterfrågan samt kunna tillgodose stadsdelsförvaltningarnas behov bättre. Flickor/unga kvinnor och pojkar/unga män i behov av skydd på grund av att de är utsatta för hedersrelaterat våld kommer att vara prioriterade.

Det skyddade boendet för flickor/unga kvinnor, *Kruton*, har åtta platser. Våldsutsatta pojkar/unga män kan erbjudas eget skyddat boende i form av lägenhet. Enheten tillhandahåller även stöd och skydd i öppenvårdsform för flickor och pojkar utsatta för hedersrelaterat våld. Stödet kan vara en separat insats eller eftervård i samband med placering i skyddat boende. Under året utökar enheten med ytterligare två skyddslägenheter för att tillgodose behovet för pojkar och unga män.

Relationsvårdscentrum (RVC) finansieras gemensamt av Bromma, Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar samt Ekerö kommun, Solna stad och Sundbybergs stad. Personer över 18 år, som till polisen anmält att de utsatts för hot eller våld i nära relation och tackat ja till att kontaktas av RVC erbjuds stöd.

Polisens stora omorganisation har väsentligt påverkat RVC i och med att det nya polisområde Norr omfattar fler kommuner än de som tidigare ingick i Västerorts polisdistrikt. Polisen flyttar sin verksamhet till Sollentuna och stadsdelsförvaltningarnas och polisens upptagningsområde är inte längre detsamma. En förutsättning för RVC är att man är samlokaliserade med polisen. Under året ses möjligheterna över, om RVC ska vara en resurs för staden som helhet.

En samtalsmottagning inom Enheten för stöd och skydd erbjuder stödsamtal i öppenvård till våldsutsatta. Under året förstärks mottagningen för att också kunna ta emot och erbjuda stöd till våldsutsatta män.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel inskrivna i skyddat boende som upplever att de är rustade att kunna skydda sig själva vid utflyttning/avslutad kontakt (Enheten för behandling, stöd och skydd).	100 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel kvinnor med stöd- och skyddsbehov som beretts skyddat boende (Stockholms stad socialjour).	100 %		Tertial
Andel män med stöd- och skyddsbehov som beretts skyddat boende (Stockholms stad socialjour).	100 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Inrätta en mottagning och ett skyddat boende för våldsutsatta män.	2016-01-01	2016-12-31
Tillsammans med kvinnojourerna utarbeta rutiner för stöd till jourer som tvingas byta lokaler.	2016-01-01	2016-12-31
Tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda var huvudmannaskapet bör ligga för relationsvåldscentrum-sydost (RVCS).	2016-01-01	2016-12-31
Utveckla fler insatser till våldsutövare.	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att, i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor, ansvara för stadsövergripande frågor inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Nämnden tillhandahåller på beställning av andra nämnder korttidsvistelse enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Nämnden arbetar med att öka tillgängligheten till verksamheten via internet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med Socialnämnden genomföra en pilotstudie för att undersöka möjligheterna att använda Pict -O-Stat som metod för ökad brukardeltagande och inflytande för personer inom stadens LSS-verksamheter	2016-01-01	2016-12-31
 Socialnämnden ska utreda frågan om fler boendebeställningar inom LSS. En central del i detta är att se över ersättningsystemet	2016-01-01	2016-12-31
 Äldrenämnden och socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna göra en översyn av behovet av äldreboende för personer som bor i gruppboende enligt LSS	2016-01-01	2016-12-31

Nämndmål:

E-tjänster i socialtjänsten utgår från brukarnas behov

Förväntat resultat

E-tjänster och information på nätet ska vara tillgängliga för alla.

Nämndens verksamhet

Stockholms stad ska fortsatt vara ledande i den tekniska utvecklingen av e-tjänster och modernisering av socialtjänsten. Under året kommer socialnämnden att se över

förutsättningarna för samverkan med de nämnder i staden som ger bidrag till ideella organisationer kring utveckling av e-tjänster.

Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna kommer förvaltningen se över informationsmaterialet och ansökningsblanketten inom ekonomiskt bistånd. Medel kommer att sökas från digital förnyelse för att genomföra en förstudie för att se över möjligheterna att utveckla en e-tjänst för att kunna se sitt ärende. Förvaltningen avser även att aktualisera frågan om att utveckla en e-tjänst inom ekonomiskt bistånd under året.

Socialförvaltningen ska delta i Kommunerna i Stockholms läns (KSL) länsövergripande arbete kring e-hälsa.

Genom projektmedel från Europeiska Socialfonden (ESF) för det treåriga projektet DigIT ska personal inom äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning erbjudas kompetensutveckling.

Förvaltningen ska utreda hur den befintliga e-tjänsten Ansökan om stöd och service (ASoS) kan utvecklas för medborgarna utifrån ett delaktighets- och ett tillgänglighetsperspektiv, inom äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen ska genomföra en fördjupad förstudie med finansiering från Digital förnyelse i syfte att ta fram underlag för beslut om staden ska införa Socialstyrelsens modell "Äldres behov i centrum" (ÄBIC) i stadens informationssystem (Paraplysystemet) för hela socialtjänsten. Modellen utgår från WHO:s internationella system för klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF). En anpassning till hela socialtjänstens verksamhetsområde pågår hos Socialstyrelsen, till "Behov i centrum", BIC.

Socialrådgivning på nätet

Stockholmarna kan via socialrådgivning på internet, få svar på frågor om socialtjänst, alternativt hänvisas till instans där de kan få svar på sina frågor. Nätrådgivningen syftar till att erbjuda stockholmarna en tillgänglig socialtjänst via internet, där de anonymt kan skicka frågor och svar via en säker webbsida med mejl- och chattfunktion. Aidentifierade frågor och svar finns tillgängliga på nätrådgivningens sida, vilket bidrar till att stockholmarna på ett enkelt sätt kan ta del av informationen.

Chattfunktionen är öppen fasta tider som regleras utifrån hur brukarnas behov ser ut. Mail besvaras inom tre arbetsdagar. Socialrådgivningen är integrerad i den övriga verksamheten inom Socialjouren och hanteras av socialsekreterare i tjänst. Under året kommer Socialjouren att utveckla former för att mäta i vilken mån personer som kontaktar socialrådgivningen på internet upplever sig ha fått svar på sina frågor

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel frågor inkomna på chatt som kunnat besvaras (Stockholms stad socialjour).	100 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Effektivare kommunikation mellan verksamheter och personer som	2016-01-01	2016-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
har en omfattande psykisk och kognitiv problematik, program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 2.		

Nämndmål:

Stockholmare med funktionsnedsättning har tillgång till och kan på lika villkor delta i samhället

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Alla stockholmare, oavsett funktionsförmåga, ska ha rätt till full delaktighet och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Socialtjänsten arbetar för att personer med funktionsnedsättning ska få insatser som bygger på en evidensbaserad praktik. Handläggarna känner stöd i sitt arbete.

Driftsverksamhet

Brukare är nöjda med de insatser de fått enligt LSS. Nämndens utbud av insatser överensstämmer med efterfrågan.

Strategiskt arbete

Stödet till personer med funktionsnedsättning ska ha hög kvalitet och vara likvärdigt i staden. Målgruppen omfattar personer med olika fysiska och psykiska funktionsnedsättningar.

Samverkan och likställighet

Samarbetet fortsätter med andra myndigheter och aktörer för att underlätta samverkan och samordning av olika samhällsstöd på lokal nivå. Tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna arbetar socialförvaltningen för att personer som ansöker om daglig verksamhet, eller som vill komma vidare till praktik, arbete eller studier, ska få ett ändamålsenligt och samordnat stöd.

Förvaltningen avser utreda behovet av åtgärder inom personlig assistans enligt LSS för att öka likställigheten och rättssäkerheten i handläggningen och för att få en mer samordnad och enhetlig hantering av stadens kostnadsansvar för tillfälliga utökningar av personlig assistans, band annat för sjuklönekostnader vid ordinarie assistents sjukdom.

Förvaltningen ska utreda om personer inom LSS personkrets som har behov av boendestöd enligt SoL (ca 850 personer) får tillgång till insatsen på ett likvärdigt sätt över staden avseende omfattning och möjligheten att få insatsen på kvällar och helger. Förvaltningen ska även utreda hur staden kan utforma stödinsatser till personer under 65 år med demenssjukdom så att de, och deras anhöriga och barn, får sina behov tillgodosedda.

Förvaltningen genomför en översyn av riktlinjer för handläggning och dokumentation avseende insatser enligt LSS och SoL för personer med funktionsnedsättning. I dessa ska frågan om rätt till ledsagning förtydligas. Frågan om medföljare vid semesterresor utomlands behandlas i särskilda riktlinjer.

Ersättningsnivåer

Förvaltningen ska bedöma ersättningsnivån för stadsdelsnämnderna som beställer LSS-insatserna daglig verksamhet, korttidsvistelse, barnboende och boende med särskild service för vuxna. Bedömningarna har lagts centralt för att få likvärdighet över staden. I nuläget finns cirka 4 600 aktuella bedömningar. Instrumenten för att bedöma ersättningsnivå ska ses över liksom själva förfarandet.

Under år 2016 ska även insatsen korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS 9§7 bedömas i ersättningsnivåer, totalt cirka 450 bedömningar.

Förvaltningen ska delta i äldreförvaltningens översyn av ersättnings- och tidsregistreringssystemet för hemtjänst och uppdraget att utreda ett eventuellt införande av rambeslut.

Boende

För stadens räkning ska förvaltningen förmedla lediga lägenheter i LOV-upphandlade gruppboendestäder för personer tillhörande LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) personkrets 1 och 2 samt personer med psykiska funktionshinder. Under år 2016 kommer erbjudandet om ledig bostad enligt LSS att kompletteras med bilder av den lediga gruppboendestaden så långt det är möjligt.

Sedan slutet av år 2012 ansvarar förvaltningen för myndighetsutövning för ett 60-tal personer där Stockholms läns landsting köpt boende utanför länet på 1970-80 talet. Under år 2016 kommer individavtalen och beställningarna/genomförandeplanerna att följas upp på plats med brukare och anhöriga/gode män. Förvaltningen ska arbeta för att de som så önskar kan flytta tillbaka till Stockholm.

LSS-hälsan

Under 2016 kommer LSS-hälsan fortsätta att utveckla verksamheten och uppdraget att ge hälso- och sjukvårdsinsatser till personer i barn- och ungdomsboende, bostäder med särskild service för vuxna samt dagliga verksamheter enligt LSS. Arbetsrutiner och samarbetsformer ska tas fram och förankras såväl internt som externt. Antalet arbetsterapeuter och sjukgymnaster kommer att utökas och fasta vikarier anställas för att täcka behovet av sjuksköterskor vid tillfällig frånvaro. Jourverksamheten utförs av PR-vård under 2016, på förvaltningens uppdrag.

Barn och unga

Den 1 juli 2016 införs ett valfrihetssystem enligt LOV (lag om valfrihet) för insatsen korttidstillsyn enligt LSS till skolungdom över 12 år. Förvaltningen ska genomföra en upphandling av insatsen, ta fram anvisningar för resursmätningar och utbilda i stadens verksamhetsstöd för utförardokumentation (ParaSoL) i samverkan med utbildningsförvaltningen.

Förutsättningarna för ett digitalt kommunikationsstöd i utredningssamtal med barn och unga med funktionsnedsättning genom en fördjupad behovsanalys fortsätter att utredas.

Förvaltningen ska i samarbete med idrottsförvaltningen verka för att barn med funktionsnedsättning ges förutsättningar att som andra barn kunna utöva egna fritidsaktiviteter, och att barns behov av ledsagning för att möjliggöra detta uppmärksammas.

Socialpsykiatri

Inventering av personer aktuella inom stadens socialpsykiatri under 2014 visade på förändringar i målgruppen jämfört med tidigare inventeringar. Andelen personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning har ökat från icke mätbar 2006 till att utgöra 17 procent av målgruppen 2014. Andelen som har barn under 18 år har gått från 6 procent 2006 till 18 procent 2014. Av dem som har insatser av socialpsykiatri i Stockholms stad är 47 procent mellan 55 och 65 år gamla och över hälften av dem som bor i en bostad med särskild service kommer inom sju år att vara ålderspensionärer. Förändringarna kräver nya arbetssätt och ett varierat utbud för att möta både äldres och yngres behov av stöd. Under 2016 kommer socialpsykiatriens riktlinjer att revideras för att bland annat möta förändringarna i målgruppen och i omvärlden. Samverkan med äldreomsorgen, barnperspektiv i utredning samt evidensbaserade metoder för att målgruppen ska nå önskat arbete, praktik, studier eller sysselsättning är exempel på områden som kommer att förtydligas i riktlinjerna.

Socialförvaltningen har i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och intresse-/brukarorganisationerna tagit fram en handlingsplan för utveckling av socialpsykiatri under de kommande åren. Åtta utvecklingsområden prioriteras: boenden, sysselsättning, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, anhöriga, barn som anhöriga, samordnad individuell plan i samverkan med landstinget, fysisk hälsa och uppsökande arbete. Under 2016 kommer socialförvaltningen att leda samordningen av utvecklingsarbetet i enlighet med handlingsplanen.

Under 2016 kommer arbetet med att vidareutveckla utrednings- och uppföljningsinstrumenten inom socialpsykiatri att fortsätta. Fokus kommer ligga på uppföljning av insatser, individens mål samt fungerande arbetsmetoder för att utveckla det kunskapsbaserade arbetet. Under året kommer förvaltningen utreda förutsättningarna för att skapa mer användarvänliga och tillgängliga beställningar i stadens sociala system. Syftet är att öka de enskildas delaktighet och inflytande över insatsernas utformning.

Förvaltningen ska under 2016 stötta stadsdelsförvaltningarna i att ta tillvara personliga ombuds kunskap genom att sammanställa en stadsövergripande rapport med erfarenheter av verksamheten hittills.

Forum Carpe, som är ett samarbete mellan ett flertal kommuner i Stockholms län för verksamhets- och yrkesutveckling, fortsätter under år 2016. Målgruppen och användare av forumet är anställda på alla nivåer hos såväl kommunala som privata utförare samt myndighetsutövare i länets samtliga kommuner. Regionalt prioriterades området stöd till personer med funktionsnedsättning vilket gör att satsningen fortgår under 2016 kring de prioriterade områdena: förstärkt delaktighet och inflytande för barn och unga med funktionsnedsättning, förstärkt brukarmedverkan samt initiera, genomföra och utveckla systematisk uppföljning.

Genom kontinuerlig dialog med stadsdelsförvaltningarna och kommunerna där områden prioriterats planeras kompetensutveckling som utgår från verksamheternas och därmed brukarnas behov. Förutsatt att omvärldsfaktorerna liknar de under 2015 beräknas Forum Carpe ha cirka 3000 deltagare i kompetensutveckling, varav cirka 1000 från Stockholms stad under 2016. Stockholms stad och en del övriga kommuner deltar i ett av ESF (Europeiska socialfonden) delfinansierat projekt DigIT. Ett viktigt projekt Forum Carpe på olika sätt kommer att följa och samverka med.

Driftsverksamhet

LSS

LSS-kollo har i uppdrag att till stadsdelsförvaltningarna, och i mån av plats till länskommunerna, anordna korttidsvistelse i form av kollo under sport- påsk- och sommarlov för barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd. Insatsen beviljas av stadsdelsförvaltningarna och länskommunerna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Verksamheten ger kollodeltagarna miljöombyte, rekreation, social samvaro och fritidsaktiviteter, samtidigt som föräldrar och anhöriga får avlastning. Verksamheten bedrivs på 16 olika gårdar, varav åtta drivs på entreprenad. Kollogårdarna har olika inriktningar utifrån deltagarnas funktionsnedsättningar och ålder. Stor vikt läggs vid att deltagarna får plats utifrån sitt förstahandsval och vid att sätta samman grupper av deltagare som fungerar väl tillsammans.

Korttidshemmen *Drömmen* och *Navet* vänder sig till ungdomar och vuxna med fysiska och/eller kognitiva funktionsnedsättningar, som enligt LSS har rätt till korttidsvistelse utanför det egna hemmet. Verksamheterna tar emot ungdomar från det år de fyller 12 år. Målet med en vistelse på korttidshemmet är att i största möjliga mån träna sin självständighet inför en flytt till eget boende.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen flickor/ kvinnor som vistas på korttidshemmen är trygga och nöjda med vår verksamhet (LSS-enheten, Korttidshemmen).	95 %		Halvår
Andelen flickor/kvinnor som uppger att de är nöjda med aktiviteterna (LSS-enheten, LSS-kollo).	95 %		År
Andelen pojkar/ män som vistas på korttidshemmen är trygga och nöjda med vår verksamhet (LSS-enheten, Korttidshemmen).	95 %		Halvår
Andelen pojkar/män som uppger att de är nöjda med aktiviteterna (LSS-enheten, LSS-kollo).	95 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Revidera programunderlag för bostäder med särskild service (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 6)	2016-01-01	2016-12-31
Skylta tydligt. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1).	2016-01-01	2016-12-31
Säkerställa tillgängligheten samt åtgärda brister i nämndens samtliga verksamheter utifrån "enkelt avhjälpna hinder" (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1)	2016-01-01	2016-12-31
Tillsammans med äldre-nämnden och stadsdelsnämnderna utreda behovet av vård- och omsorgboende för personer som bor i gruppboende enligt LSS.	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att medverka till att klienter och brukare i nämndens verksamheter har inflytande över insatserna. Arbete sker med att uppfylla barnkonventionens artikel 12 om Barns rätt att få sin röst hörd. Nämnden samverkar med rådet för mänskliga rättigheter.

Nämndmål:

Vuxna och barn i nämndens verksamheter har möjlighet till inflytande och delaktighet.

Förväntat resultat

Vuxna och barn ges möjlighet att påverka insatsernas utformning och genomförande.

Strategiskt arbete

Under 2016 kommer ett flertal projekt genomföras för att öka delaktigheten för brukare på boenden och sysselsättningsverksamheter inom socialpsykiatrins verksamhetsområde. Projekten genomförs med Prio-medel. Inför 2016 kommer även brukarorganisationer beviljas projektmedel för att bedriva utvecklingsprojekt för att öka delaktigheten. Fokus är på boenden, sysselsättning och ökad delaktighet vid upprättandet av en samordnad individuell vårdplan (SIP). I samband med att projekten avslutas arrangerar socialförvaltningen en inspirationskonferens i syfte att sprida projektresultaten i stadens verksamheter.

Under 2016 kommer fortsatt stöd ges till stadsdelsförvaltningarna i arbetet med bra bemötande och att klienter känner sig delaktiga i sin planering. Det sker genom utbildningar i Motiverande samtal (MI) och coachutbildningar. Ett forskningsprojekt är planerat för att följa upp användningen av MI i några stadsdelsförvaltningar.

Socialförvaltningen ska samarbeta med kommunstyrelsen i en pilotstudie för att undersöka möjligheterna att använda Pict-O-Stat som metod för ökad brukardelaktighet och inflytande för personer inom stadens LSS-verksamheter. Pict-O-Stat är ett enkätverktyg som använder symboler, talinspelningar och fotografier för att presentera och förtydliga frågeställningar och svarsalternativ för personer med olika former av kognitiv funktionsnedsättning.

Driftsverksamhet

Förvaltningen arbetar på olika sätt med att stärka brukares och klienters inflytande och delaktighet. Det huvudsakliga syftet är nöjdare brukare som kan vara med och påverka den önskade förändringen.

Utöver hantering av klagomål och synpunkter arbetar förvaltningen med att hitta sätt att öka inflytandet från klienter. Det handlar om att arbeta fram möjliga vägar att i större omfattning än idag inhämta klienternas synpunkter på verksamheten.

Verksamheter som arbetar med stöd eller behandling till barn ger barnen förutsättningar att få

berätta sin historia för att de ska få bearbeta sina upplevelser av till exempel våld och övergrepp. Barnen får utifrån sin ålder och mognad information om vad som kommer att ske. Flera verksamheter som vänder sig till äldre barn och ungdomar arbetar med olika former av självskattningsformulär som fylls i av brukaren vid start och avslut av ett möte och ger den unge möjlighet att omedelbart ge respons på om samtalet eller mötet varit till gagn och vad som eventuellt kan förändras.

Exempelvis arbetar LSS-kollo aktivt med brukarmedverkan och delaktighet. Kollo-deltagare och deras anhöriga påverkar verksamheten och dess innehåll redan i planeringsstadiet genom hembesök, förträffar och genom skriftlig information. Under kolloperioderna följs deltagarnas önskemål och inflytande upp genom enskilda samtal och husmöten. Efter önskemål från anhöriga och deltagare är kollopersonalen tillgänglig via e-post och telefon före, under och efter kolloperioderna. Extra hembesök och besök i skola/korttidsverksamhet genomförs också för ett fåtal deltagare med stora behov av kontinuitet i bemötandet. Detta har visat sig ge goda effekter i form av lugnare och tryggare kollodeltagare och är numera rutin.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Samtliga verksamheter ska redovisa om brukarna tycker att de haft möjlighet till inflytande och delaktighet när det gäller insatsernas utformning och genomförande.	2016-01-01	2016-12-31
Säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan ta del av nämndens informationsmaterial (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 2)	2016-01-01	2016-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att följa planen för upphandling. Nämnden upphandlar på uppdrag av kommunfullmäktige verksamhet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och genomför stadsövergripande upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) på uppdrag av stadsdelsnämnderna. Ideella föreningar är betydelsefulla samarbetspartners som alternativ eller komplement till nämndens insatser.

Nämndmål:

Nämnden beaktar social och ekologisk hållbarhet, tillgänglighet och kvalitet i sina upphandlingar

Förväntat resultat

Nämnden ställer sociala och miljömässiga krav i sina upphandlingar. Den offentligt finansierade verksamheten bedrivs med hög kvalitet och på ett långsiktigt hållbart sätt.

Upphandling och valfrihet

Socialnämnden har ett stort upphandlingsåtagande. Åtagandet avser varor och tjänster till de egna verksamheterna, upphandling i konkurrens av socialnämndens verksamheter, upphandlingar på uppdrag av stadsdelsnämnderna eller facknämnderna samt upphandlingar på uppdrag av kommunfullmäktige. Kvalitetskraven i upphandlingarna ska bidra till större

tillgänglighet samt social och ekologisk hållbarhet. Vid upphandling av måltider till nämndens verksamheter eller vid upphandling av insatser till enskilda där måltider serveras ställs krav i förfrågningsunderlag på minst 25 procent ekologiska livsmedel.

Särskilda krav ställs i upphandlingar på att upphandlade utförare i sitt arbete ska respektera och leva upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen.

Upphandlingar som kommer att slutföras inom enheten under 2016 är:

- Entreprenad drift av Mandelgården och Söderbo, boende för ensamkommande asylsökande ungdomar mellan 14-18 år.
- Boende för ensamkommande barn och ungdomar som söker asyl (stadsgemensam upphandling)
- Köp av enstaka platser på hem för vård eller boende (HVB) för vuxna inom socialpsykiatri (stadsgemensam)
- Cateringtjänst - måltider och transport till vissa av nämndens verksamheter

Upphandlingar som kommer att påbörjas 2016 är:

- Kurser inom vuxengymnasium (gemensam upphandling med äldrenämnden)
- Trygghetstjänster i offentliga miljöer
- Städtjänster, objeksupphandling
- Hantverkstjänster, bygg, målning, el, VVS, glas, golv, lås,

Kommunfullmäktige har gett socialnämnden i uppdrag att genomföra upphandlingar enligt lag om valfrihetssystem (LOV) inom nämndens ansvarsområde. Följande upphandlingar är pågående upphandlingar:

- Ledsagarservice och avlösarservice enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- Boende och daglig verksamhet enligt LSS
 - Korttidsvistelse utanför det egna hemmet
 - Bostad med särskild service för barn och ungdom
 - Bostad med särskild service för vuxna
 - Daglig verksamhet
- Familjerådgivning enligt SoL.
- Boende och sysselsättning enligt SoL inom socialpsykiatri
 - Boendestöd
 - Sysselsättning
 - Särskilt boende (gruppboende, serviceboende)
 - Stödboende
- Korttidstillsyn enligt LSS för skolungdom över 12 år. Startdatum för nya avtal planeras till 2016-07-01.

Åtagandet för socialnämnden i LOV-upphandlingarna innebär att nämnden ska godkänna leverantörer och förvalta avtal (till exempel mindre ändringar av avtalsvillkor och kvalitetskrav) samt följa upp verksamheter. Leverantörer ska godkännas minst fyra gånger per år. Åtagandet innebär även att nämnden ska lämna information till enskilda om samtliga leverantörer som nämnden tecknat avtal med (Jämför service).

En plan för upphandling för år 2016 finns i bilaga 2.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ställa adekvata tillgänglighetskrav vid upphandling av varor och tjänster (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1)	2016-01-01	2016-12-31

Uppföljning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kontogrupp	2015	2016	Differens
Taxor och avgifter	-44,0	-49,3	5,3
Hysesintäkter	-26,4	-26,1	-0,3
Bidrag, ersättningar	-160,3	-276,2	115,9
Försäljning	-232,0	-256,1	24,1
Övriga intäkter	-5,7	-7,2	1,5
Summa intäkter	-468,4	-614,9	146,5
Personalkostnader	503,3	629,0	125,7
Lokalkostnader	117,4	134,9	17,5
Ekonomiskt bistånd	39,3	40,2	0,9
Entreprenad, köp av verks, konsulter	278,2	280,0	1,8
Övriga kostnader	307,0	376,5	69,5
Summa kostnader	1 245,2	1 460,6	215,4
Nettokostnader	776,8	845,7	68,9

Nämndens nettobudget uppgår till 845,7 mnkr. I budgeten ingår ökad extern försäljning (omslutningsförändringar) med 217,1 mnkr.

I budgeten ingår inte kostnader och intäkter för den utbyggnad av boenden för ensamkommande flyktingbarn som planeras för 2016, eftersom omfattningen ännu inte är känd. Verksamheten är helt intäktsfinansierad och kommer att rapporteras som omslutningsförändringar i samband med tertialrapporterna.

Väsentliga avvikelser mellan 2015 - 2016

Taxor och avgifter +5,3 mnkr

Ökningen beror på ökade avgifter, beroende på fler tillsyns- och tillståndsärenden.

Bidrag och ersättningar +115,9 mnkr

Ökningen beror till allra största del på helårseffekt av utökningen av antalet platser för ensamkommande flyktingbarn under 2015 samt på beslutade utbyggnader 2016. Den ökade intäkten motsvaras av ökade kostnader i motsvarande omfattning.

Försäljning +24,1 mnkr

Ökningen beror främst på att Gamlebo och Ljungbacken överfördes till egen regi under 2015 vilket medför ökade försäljningsintäkter. Ökningen motsvaras av ökade kostnader.

Personalkostnader +125,7

Ökningen beror till allra största del på helårseffekt av utökningen av antalet platser för ensamkommande flyktingbarn under 2015 samt på beslutade utbyggnader 2016. Vidare ingår helårseffekten av den nya verksamheten "LSS-hälsan" samt på övergången till egen regi av Gamlebo och Ljungbacken.

Lokalkostnader +17,5 mnkr

Ökningen beror till allra största del på helårseffekt av utökningen av antalet platser för ensamkommande flyktingbarn under 2015 samt på beslutade utbyggnader 2016. Vidare ingår helårseffekten av den nya verksamheten "LSS-hälsan" samt på övergången till egen regi av Gamlebo och Ljungbacken.

Budget per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	2015	2016	Differens
Barn och ungdom	51,7	62,4	10,7
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	101,5	144,0	42,5
Hemlöshet och missbruk	277,6	292,4	14,8
Jour- och rådgivande verksamhet	51,7	57,4	5,7
Insatser mot våld i nära relationer	18,3	18,3	0,0
Strategi och utveckling	84,9	80,7	-4,2
Övrig verksamhet	11,0	11,0	0,0
Ledning och administration	49,6	40,7	-8,9
Stöd till ideella organisationer	126,2	136,0	9,8
Omstrukturerings	4,3	2,8	-1,5
Summa	776,8	845,7	68,9

Barn och ungdom +10,7 mnkr

Verksamhetsområdet präglas främst av utökningen av nya boenden för ensamkommande flyktingbarn som söker asyl eller har fått uppehållstillstånd. Kostnaderna för detta beräknas öka med drygt 100 mnkr för de verksamheter som är beslutade. Hela kostnadsökningen täcks av statsbidrag från Migrationsverket.

Skolfam, som tidigare var ett projekt, har nu övergått till reguljär drift och därför flyttats till verksamhetsområdet och utökas med 2 team. Detta medför att budgeten för verksamhetsområdet ökar med 8 mnkr.

Det specialistteam som inrättas för att stödja stadsdelsförvaltningarna vid vakanser och arbetstoppar ingår i budgeten för verksamhetsområdet.

Verksamhet för personer med funktionsnedsättning +42,5 mnkr

Ökningen beror helt på kommunens ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser inom LSS-boenden som startade 1 november 2015. Genom skatteväxling med landstinget har staden tillförts medel för verksamheten vilka i sin helhet överförts till socialnämndens budget.

Övriga verksamheter har i stort oförändrad budget från föregående år.

Hemlöshet och missbruk +14,8 mnkr

Budgeten inom området präglas främst av ökade insatser mot hemlöshet och missbruk där den största satsningen görs på Enheten för hemlösa vars budget stärks med 6,2 mnkr.

Inför 2016 har budgeteringen av boende och basbehovsverksamheter för utsatta EU-medborgare renodlats varför 10,2 mnkr har överförts från andra verksamhetsområden. Totalt finns 19 mnkr för insatser till målgruppen. I detta ingår de 7,5 mnkr som kommunstyrelsen beviljat nämnden under 2015 och som nu ingår i nämndens ordinarie budgetram.

I budgeten ingår även medel för utbyggnad inom tak-över-huvudet-garantin.

Jour- och rådgivande verksamhet +5,7 mnkr

Ökningen inom området beror på att de förstärkningar som tillfälligt gjorts inom Socialjouren under 2015 permanentas för att klara ökningen av antalet ensamkommande flyktingbarn samt handläggning av insatser till utsatta EU-medborgare. I ökningen ingår det tillägg på 1,3 mnkr som KS beviljat nämnden under 2015 och som nu ingår i nämndens ordinarie ram.

Insatser mot våld i nära relationer ±0 mnkr

Budgeten omfattar de enheter som nämnden driver inom området t ex Kriscentrum för kvinnor, Kruton, Barnahus m.fl. vilka är helt, eller delvis, intäktsfinansierade och därför har oförändrad nettobudget.

Strategi och utveckling -4,2 mnkr

Minskningen beror på avslutade utredningsuppdrag och IT-satsningar samt på att funktionshinderombudsmannen överförts till kommunstyrelsen. I budgeten ingår en förstärkning med 3 mnkr av samverkansprojektet skola-socialtjänst.

Övrig verksamhet 0 mnkr

Övrig verksamhet, som består av Tillståndsenheten och Boutredningsenheten, har oförändrad budget 2016.

Stöd till ideella organisationer +3,2 mnkr

I samband med renodling av budgetering för insatser till utsatta EU-medborgare har 7,8 mnkr förts till annat område. I budgeten ingår en ökning av bidragen till tjej- och kvinnojourer med 5 mnkr. Vidare ingår en generell ökning med 5 mnkr vilket motsvarar den ökning som beviljades av KS under 2015.

I budgeten ingår medel som anslås till SHIS för merkostnader för sociala bostäder med 31,8 mnkr. Vidare ingår 2,0 mnkr, enligt beslut av kommunfullmäktige, för investeringar i samband med byggnation av bostäder vid Kalvholmen.

Ledning och administration -8,9 mnkr

Den minskade budgeten inom området beror på budgetteknisk hantering av sänkningen av personalförsäkringspåslaget som införs 2016.

Omstrukturering -1,5

Avsatta medel för oplanerade händelser har minskats med 1,5 mnkr som anpassning till tidigare års behov.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget på 4,7 mnkr används främst till möbler och andra inventarier i samband med nystart eller upprustning av verksamheter. Som en konsekvens av höstens stora inflöde av ensamkommande flyktingbarn kommer nämnden att behöva starta 800 nya asylplatser under 2016. I samband med detta kan ett ökat utrymme för investeringar behövas. Nämnden avser att återkomma med detta i samband med tertialrapporterna.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Inga försäljningar planeras under året

Resultatenheter

Nämnden kommer under 2016 att ha en resultatenhet, Tillståndsenheten.

Lönnen, som tidigare var intraprenad och därefter resultatenhet, avslutas som resultatenhet från 2016 och blir därmed likvärdig övriga enheter inom Boende- och behandlingsenheten.

Betydande projekt som inte är investeringar

Nämnden har inga projekt som faller inom ramen för definitionen av betydande projekt.

Omslutningsförändringar

Nämndens stora utbyggnad av boenden för ensamkommande flyktingbarn finansieras via statsbidrag från Migrationsverket. Detta innebär att såväl intäkter som kostnader beräknas öka med 217,1 mnkr

Övrigt

Omorganisation

Avdelningen för stadsövergripande sociala frågor är i ett utvecklingsskede utifrån ambitionen att göra avdelningen än mer relevant och effektiv i sitt arbete med att stödja en positiv utveckling av stadens och stadsdelsförvaltningarnas socialtjänstarbete. En översyn är gjord och i den framkommer behov av att bättre tillvarata avdelningens och stadens samlade kompetens, förbättra analys- och uppföljningsarbetet, utveckla kommunikationen, öka samarbete internt och externt samt förbättra samordningen kring bland annat utbildningar som ges. För att uppnå detta kommer avdelningen ha två enheter som baseras på kompetens och

verksamhetsområden; Barn och ungdomsenheten och Vuxenenheten. En gemensam stab och en Kvalitets- och uppföljningsgrupp kommer finnas, den sistnämnda innefattar inspektörerna och en ny tillsatt MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska). Den nya LSS-enheten kommer finnas kvar inom avdelningen, men vara en egen enhet med verksamhetschef. Organisations- och föreningsstödet kommer att flyttas till administrativa avdelningen för att kunna samverka närmre med juridisk kompetens utifrån upphandling och uppföljning. För att tydligare lyfta frågor kring kommunikation kommer en kommunikationschef anställas under 2016, vilken kommer svara under förvaltningschefen.

Kvalitetsarbete

För att kontinuerligt och långsiktigt utveckla och säkerställa verksamhetens kvalitet har förvaltningen ett ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet inom socialtjänstavdelningen. Kvalitetsarbetet innefattar planering, ledning och styrning för resultat, uppföljning, analys och utvärdering samt utveckling av verksamheten. Genom att fortlöpande se över och identifiera, beskriva och fastställa processer i verksamheten utvecklas rutiner för att säkra kvaliteten. En bra dialog bidrar till att alla medarbetare får en gemensam målbild och en ökad förståelse för sammanhang och bakgrund och därmed ett ökat engagemang för sina arbetsuppgifter.

Verksamheternas arbete bedrivs utifrån lagstiftning, stadens gällande riktlinjer och utifrån nämndens delegationsordning. Varje chef ansvarar vidare för att anpassa ledningssystemet till verksamhetens inriktning och omfattning och vidare bryta ner det till lokala enhetsspecifika rutiner enligt gällande föreskrifter (SOF 2011:9). Synpunkter och klagomål fyller en viktig funktion för lärande och utveckling. Enheterna har tydliga rutiner för att ta emot brukarnas synpunkter. Genom att definiera synpunkter utifrån kvalitetsfaktorer som till exempel information, bemötande, handläggningstider, tillgänglighet, inflytande och kompetens kan man lättare följa upp var bristerna ligger och sätta in rätt åtgärder på rätt nivå i organisationen.

Förvaltningens målsättning är att flera verksamheter ska delta i den årliga Kvalitetsutmärkelsen för att både skapa dialog om och utveckla kvaliteten i arbetet. En del deltar i första hand med sikte på att utvärderas för att få en utmärkelse, andra deltar för att få en genomlysning och bedömning av sin verksamhet.